

**Némethy
Mária:
Költő és kora**

**Megalakult a
képviselő-
testület**

**A Ráday-
kastély
tárlatvezetői**

**Mesehét a
Petőfiben**

**Pécel a
nagyváros
vonzásában**

Halhatatlan

A húsz éves Zeneiskola munkatársai 2010/2011

B. Bota
Henriette

Balázs
András

Bálint
Ágnes

Bálint
József

Csongrádiné
Rézmann
Edit

Erdei
Tamás

Fejes
István

Kiss
Kamilla

Kocsis
Anna

Kókai
Balázs

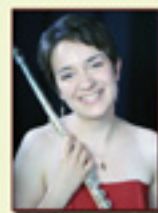
Kovács
László

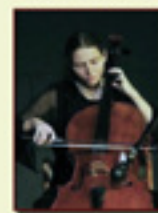
Molnárné
Skrobinec
Okszana

Kovács
Ernőné
igazgató

Nagyné
Fábrián
Tímea

Pribay
Valéria

Rigóné
Faragó
Zsuzsanna

Rusznákné
Kontra
Ida

Szalontai
Béláné

Székely
Lilla

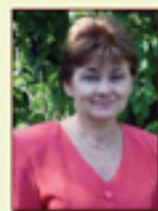
Szentésiné
Sipos
Katalin

Szilágyi
Levente

Újváryné
Györffy
Orsolya

Váradyne
Egri
Anna

Szeretettel hívunk minden érdeklődőt
Pitti Katalin Liszt- és Déryné-díjas operaénekesnő
2010. november 13-án (szombaton) 11 órakor
a „Művészetért” megrendezésre kerülő jótékony koncertjére.

Zongorán kísér: **Hegedűs Valér** zongoraművész,
a Magyar Kultúra Lovagja

Fővédnök: **Szöllősi Attila** polgármester

A rendezvény háziasszonya: **Ladjánszkiné Marianna**

Helyszín: ESE Szociális Központ Pitti Katalin nagyterme
2119 Pécel, Pihenő u. 2.

Belépőjegy 500 Ft, a támogatói belépőjegy 2 000 Ft.
A koncert kiemelt támogatói részt vehetnek
a művészek tiszteletére adott ebéden.

A támogatók felajánlásait Ladjánszkiné Marianna várja
az ESE-ben (telefon: 28/454-076 vagy 28/454-077).

*Az ESE közössége nevében:
Némethy Mária elnök*

Dózsa György Művelődési Otthon és Múzeumi Kiállítóhely

2117 Isaszeg, Dózsa György u. 2.

Tel.: 28/582-055, tel./fax: 28/582-056

E-mail: isaszegmuvotthon@citromail.hu

Web: www.isaszegmuvotthon.hu

Tervezett programkínálat:

November 6. 17.30 óra Mű-Hely Nap

Kreatív kulturális kapcsolódás, közös élőzenére épülő közösségépítő foglalkozás. Helyi és környékbeli amatőr zenekarok bemutatkozó élményzenéje.

November 8. 10-12 óra Vasutas Szakszervezet éves taggyűlése

November 12. Nagy Éva „Élő-világ” című pasztellkép-kiállításának megnyitója

November 13. 8-12 óra Babaruha börze

Jelentkezés: Laci Anna (20/391-6683)

November 20. Erzsébet – Katalin bál

November 23. Ugra-bugra játszótér óvodásoknak

Részvétel bejelentkezés alapján. Belépő 250 Ft/fő

November 27. 15 óra Bohóc előadás (részletek a plakátokon)
November 28. 16 óra 20 éves a Gaudium Carminis Kamarakórus

Szolgáltatások:

November 8. 18 óra KRESZ-tanfolyam; jelentkezés és tájékoztatás

November 8. 11-13 óra A.S.A ügyfélszolgálat a Művelődési Otthon előterében

Csoportjaink vendégszereplései:

November 6. Vass Lajos Népzenei Szövetség minősítője – Budapest (Isaszegi Asszonykórus)

A programok változtatásának jogát fenntartjuk!

Verseckyné Sziki Éva igazgató

TARTALOM

Programajánló	2
Némethy Mária: Költő és kora	3
Megalakult a képviselő-testület	4-5
Országos képzés résztvevői az ESE-ben	5
Húsz éves a Zeneiskola	6-7
Emlékhangverseny	8-9
Emlékezésem a feledhetetlen Németh Emma néniére	9
A Ráday-kastély tárlatvezetői	10-11
„Ráday-kastély – irodalmi kastély	11
Kiállításról elfogultan	12
Ecset és véső harmóniája a vonóval	13
Reménytelenség és szeretetelenség	14-15
Mesehét a Petőfiben	15
A megmenekülés csodás órái	16
Nívódíjat kapott a gödöllői kastély mesekönyve	16
Megemlékezés – egy kicsit másképp	17
Málna koncert	17
Pécel és térségének fejlődése, fejlesztése, természetvédelmet érintő kérdései III. rész	18-19
Pécel a nagyváros vonzásában	20-21
Halhatatlan	22
Őszi gondolatok	23
Idősek napja és szüreti bál Isaszegen	24
Szüreti mulatság Pécelen	25
Receptötletező	26
Karácsonyi ajánlat	27

ESE Híradó kistérségi közéleti és kulturális havi folyóirat a civilekért
A lap ára: 260 Ft

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 2119 Pécel, Pihenő u. 2. Telefon/fax: (36)28/454-076, (36)28/454-077 • www.egymast-segito.hu • e-mail: ese@vnet.hu, • Kiadja: Egymást Segítő Egyesület (ESE) • Felelős kiadó: Némethy Mária • Olvasó szerkesztő: Rádi Zoltán • Főszerkesztő: Apróné Orosz Margit • Szerkesztőbizottság: Apróné Orosz Margit, Bense Balázs, Czétényi Sándorné, †Cser László, Cseri Katalin, Csontos Tamásné, Durkó Sándor László, Gulyás Jánosné (Mikes Zsuzsa), Ivánkovics Zoltán, Laukóné Mukk Adrienn, Némethy Mária, Tasnádi Katalin, †Barna Topurek Tamás, Vasicza Zoltán, Veszelszki Éva • A folyóiratban megjelent cikkek tartalmáért egy személyben az írója a felelős • Nyomás: Manuta nyomda, telefon: (36)30/636-0336 • Nyomdai előkészítés: Tökéletes Másolat, www.tokmas.hu • Engedélyszám: B/PMF1393/P/1994 HU ISSN 1785-2013 • Megjelenik minden hónapban. ESE isaszegi telephelye: Alemany Erzsébet Segítő Ház 2117 Isaszeg, Nap u. 2/b. Tel./fax: (36)28/582-425, (36)28/582-426, e-mail: aesh@invitel.hu

Némethy Mária:

Költő és kora

Kell-e a költő?
 Hány emberöltő
 nemzedéknek elég egy, vagy egy-két óriás.
 Ki más volna, ki önként, dalolva
 ízét bízza az utókorra?
 Mert a törpe
 alku köt jelenkorával,
 s ceruzával firkálja üressé
 a költészet almanachját.
 És évenként jelenti: hapták.
 Kész. Nincs vész.
 Evés előtt megvolt
 az emésztés.
 Ételszag, ürités illanása, szorulás könnye,
 belefér a szakácskönyvbe.
 Előre foglalt oldalakon
 csirizt kennek. A nyákos mondatokon kivajúdott
 ige, főnév szófaj marad. Szavak.
 Nincs köztük állítmány darab,
 de minden fog harap.
 Így van is rendjén.
 Mert melyik az a marhacsorda,
 ki a silóját bízza az utókorra?
 A modern társadalmi rendben csak csordák
 hordják osztók elé tölteni a tálát.
 Telitalálat lehet,
 ha a tál nagy és kerek.
 A gömbölydedben semmi vagányság.
 Semmi egy.
 Megy minden egy helyben.
 Rendben. S ki akarná ma szebben?
 Talán egy pöttömke még rácsodáz a miakőre,
 de tovább-továbbot int bölcs szülője,
 a dőre, ki licitál a teremtőre.
 Hát igen, onnan. Mit gondoltad, honnan
 dalozik szó, remény?
 A kemény, koszos, csonka
 konyhapénzből lopna
 a világ glóriát magának,
 ha gyűjteményébe belefárad, belehal?
 Ahogy tengerben az egyetlen aranyhal!
 Ha nem imádkoznák partra,
 hogy lenne a reménynek aranyhal darabja?
 A színeket az ember teremti.
 Festi divatba. Barna és piros.
 S lilát lát, ha kódolni akarja a semmiségét.
 Azért az ég kékét ugye nem ember adta.
 de hagyta, hogy színéhez a szemet
 az Isten teremtse meg.
 A színek látóit most a világ leejti.
 Sejti: a csőben látók boldogak.
 És sokat vesznek, kik egyformára teremtettek.
 Most, mikor az angyalok leestek a kékről,
 az égből csupaszon látszanak szemek.
 A teremtő hatalma: hogy nézzenek.

Megalakult a képviselő-testület

Pécelen

Pécel Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2010. október 15. napján (pénteken) 17 órai kezdettel tartotta alakuló ülését a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ színháztermében. A Helyi Választási Bizottság elnöke, Durkó Sándor tájékoztatta a megjelenteket a választás eredményéről, majd a képviselők és Szöllösi Attila polgármester letette esküjét, a megbízólevelek átadása is megtörtént.

Pécel Város Önkormányzatának alakuló ülése

Polgármester úr köszöntője után a testület tagjai szavaztak a polgármester illetményéről és költségtérítéséről. Döntöttek az alpolgármesterek és a képviselők járandóságairól is.

A testület döntése alapján Fazekas Barna alpolgármester, Füzesi József társadalmi megbízatású alpolgármester lett.

A bizottságok az alábbiak szerint alakultak meg:

Pénzügyi, Jogi és Ügyrendi Bizottság

1. Árva Anikó elnök
2. Zsadányi Zsolt tag
3. Berecz Gábor tag
4. Dr. Bobák Anita nem képviselő tag
5. Kis Ádám nem képviselő tag

Oktatási, Vallási, Sport és Kulturális Bizottság

1. Tóthné Szentandrassy Csilla elnök

2. Karsai András tag

3. Berecz Gábor tag

4. Zsadányi Zsolt tag

5. Dolhai András nem képviselő tag

6. Ivánkoviczné Polmüller Brigitta nem képviselő tag

7. Szabó Zoltán nem képviselő tag

Városfejlesztési, Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Bizottság

1. Podmaniczki József elnök

2. Karsai András tag

3. Sarlós Imre tag

4. Árva Anikó tag

5. Almási László nem képviselő tag

6. Sára János nem képviselő tag

7. Dombi Alajos nem képviselő tag

Szociális és Egészségügyi Bizottság

1. Zsadányi Zsolt elnök

2. Podmaniczki József tag

3. Kónya József tag

4. Janovszki Zoltán nem képviselő tag

Isaszegen

Hasonló napirenddel tartották meg 2010. október 18-án (hétfőn) 14 órától Isaszeg Városházának nagytermében az új képviselő-testület alakuló ülését. A Helyi Választási Bizottság elnöke, dr. Papolczy Antal ismertette a választás eredményét, a képviselők letették esküjüket, és átvették megbízólevelüket. Hatvani Miklós polgármester úr eskütétele és megbízólevelének átvétele után rövid köszöntőt mondott.

A testület megválasztotta Pénzes Jánost alpolgármesternek, Dr. Kardos Gábort társadalmi megbízatású alpolgármesternek, és döntött a képviselők és a polgármester, valamint az alpolgármesterek illetményéről, tiszteletdíjáról, költségtérítéséről.

A bizottságok az alábbiak szerint alakultak meg:

Ügyrendi, Jogi és Önkormányzati Koordinációs Bizottság

1. Szilárdi László elnök

2. Bajusz Dániel tag

3. Mészáros Gusztávné tag

4. Everling Róbert nem képviselő tag

5. Papp Bálint nem képviselő tag

Pénzügyi és Gazdálkodási Bizottság

1. Bajusz Dániel elnök

2. Borók Károly tag

Szöllösi Attila polgármester átveszi megbízólevelét

Hatvani Miklós polgármester eskütétele

Isaszeg alpolgármestereinek eskütétele

3. Markel István tag
 4. Petruska Gabriella nem képviselő tag
 5. Szilárdi Lászlóné nem képviselő tag
- Humánerőforrás és Közoktatási Bizottság*

1. Czeglédi Sándorné elnök
 2. Hajdu Sándor tag
 3. Klincsek Attila tag
 4. Kovácsné Halomházi Zsuzsanna tag
 5. Borók Károlyné nem képviselő tag
 6. Karádi Zsuzsanna nem képviselő tag
 7. Kiss Sándor nem képviselő tag
- Városfejlesztési, Környezetvédelmi és Közbiztonsági Bizottság*
1. Borók Károly elnök
 2. Klincsek Attila tag

3. Markel István tag
4. Mészáros Gusztávné tag
5. Szilárdi László tag
6. Csekeő Ervin nem képviselő tag
7. Szabó Sándor nem képviselő tag

Isaszeg Város újonnan alakult képviselő-testülete

Népjóléti és Esélyegyenlőségi Bizottság

1. Kovácsné Halomházi Zsuzsanna elnök
2. Czeglédi Sándorné tag
3. Hajdu Sándor tag
4. Hohmann Péterné nem képviselő tag
5. Vojt Vince nem képviselő tag

Apróné Orosz Margit

Országos képzés résztvevőinek látogatása az ESE-ben

Országos képzés résztvevői tettek látogatást október 20-án az Egymást Segítő Egyesület (ESE) péceli és isaszegi intézményeiben. A TÁMOP-1.4.2-07/1. azonosító számú, „A mozgáskorlátozott emberek foglalkoztatását, önálló életvitelét segítő esz-

részletesen beszélt arról a munkáról, amit az idős és fogyatékkal élő ellátottak érdekében végzünk. A sok kérdés-felelet után a nyolc fős csapat megtekintette intézményeinket. Az isaszegi ebéd közben folytatódott az érdeklődés, majd a péceli ESE Szociális Központban folyó munkával is megismerkedtek látogatóink. A nézelődés alatt további információkkal szolgáltak az intézményvezetők, újabb kérdésekre válaszoltak. A csapat figyelmé és érdeklődésére egy pillanatra sem lankadt, a tapasztalatcserét hasznosnak ítélték a látogatók, elismeréssel nyilatkoztak az ESE munkájáról.

Apróné Orosz Margit

közfejlesztő műhely és szolgáltatási hálózat” elnevezésű projekt részeként a képzési napot a KURÁTOR Kft. operatív igazgatója, Molnár Judit szervezte a mozgáskorlátozottakat segítő szervezetek részére.

Vendégeinket Némethy Mária, az ESE elnöke fogadta Isaszegen, az Alemany Erzsébet Segítő Házban, a bemutatkozásban

Húsz éves a péceli Zeneiskola

I. rész

A Zeneiskola délelőttöként ugyan csendes, nyugodt épület, ám délutánonként andalító vagy pergő dallamok nyüzsgönek, a termekben, és a folyosón. Jó ide belépni, sok szép esemény kötődik az épülethez. Az idén szeptemberben 20 éves fennállását ünnepli az iskola.

A jubileum tiszteletére koncertsorozatot szerveznek a Zeneiskola munkatársai. Sajnos folyóiratunk oldalain a hangok szárnyalását nem tudjuk közvetíteni, de egy kis visszatekintést át tudunk nyújtani az elmúlt két évtizedben történekről. Kovács Ernőné, a Zeneiskola igazgatója volt ebben segítségemre. Beszélgetésünk során együtt olvastuk át az iskola történetét, ami honlapjukon (<http://pecelizeneiskola.uw.hu>) is megtalálható. Majd az itt dolgozó pedagógusok névsorát egyeztetjük és természetesen a tehetséges, sikeres tanulók eredményeit is áttekintjük. Szóba került még az épület, a hangszerek állapota... Milyen sok dolog befolyásolja egy iskola működését! Nézzük hát, hogyan is kezdődött!

A Zeneiskola története

Pécelen 1990. július 1-ig önálló zeneiskola nem, de zeneoktatás volt. A Pécelen tanító tanárok a gödöllői Frederik Chopin Zeneiskola alkalmazottai voltak, és a Szemere Pál Általános Iskola tantermeiben tanítottak. A 1989/90-es tanévben felmerült igények és problémák (önálló épület, finanszírozási gondok), valamint a lehetőség (megüresedő párház) találkozott, így szülői közreműködéssel megalakulhatott az önálló intézmény.

Az Erdey-Grúz család 1863-ban épült nyaralója, mely a Kosuth téren található, adott otthont a zenének, a zenetanításnak. Az épület csodálatos akusztikájú nagytermében alakítottuk ki koncerttermünket.

1992. október 1-jén a „Zene Világnapján” avattuk **Pannonhalmi Zsuzsa** keramikus művész által készített és iskolánknak adományozott 6m x 2m-es faliplasztikáját, melynek címe: „Viva la Musica”.

Az első tanévben néhány tanszakon – **zongora, hegedű, furulya, fuvola, klarinét, zeneirodalom** – 7 tanárral és 10 növendékkel indult az oktatás. Később az igényeknek megfelelően bővítettük szolgáltatásainkat: **rézfúvó (1991), cselló (1992); gitár (1993); magánének (1995); orgona; (1998);**

képzéssel, majd **zeneovi** csoportot is indítottunk. Időközben – a minősítés kapcsán – kényszerűségből (tanárihiány) a gitár tanszak szüneteltetését kellett felvállalnunk. **Jelenleg 13 tanszakunk, közel 280 növendékünk és 14 tanárunk van.**

Iskolánk kezdettől fogva felvállalta, hogy nemcsak zeneoktatással foglalkozik, hanem hangversenyek, rendezvények szervezésével a város kulturális életében is aktív szerepet vállal. Így rendszeresen helyt adunk **kiállításoknak, társintézmények iskolai vetélkedőinek, előadásoknak.** Nemcsak **növendékhangversenyeket**, hanem **felnőtt komolyzenei városi hangversenyeket** (de nem egyszer könnyebb hangvételt is) szervezünk. Hangversenytermünk egyben a város házasságkötő terme is.

A tanszaktöbbités hozzájárult ahhoz, hogy sikerült megalakitannunk az iskola **fúvószenekarát**, ami egyre inkább kinövi a zeneiskolai kereteket, mert „kiöregedett” növendékeink zenekari tagként továbbra is aktív tagjai maradnak a zenekarnak. Ma már szinte minden városi ünnepségen, rendezvényen muzsikál a 2002 novemberében az országos minősítő rendszer keretében aranyminősítést nyert zenekarunk. 2008 novemberében a zenekar felvette alapító karnagyának, **Ossó Jánosnak** a nevét.

Nemcsak fúvószenekar működik iskolánkban, hisz pedagógiai programunk része a társas zene oktatása, a kamarazene. Így az „**Ad libitum**” vonószekar; a „**tücsök vonószekar**”; **klarinet együttes**; az „**Aulos**” **fuvolazenekar** alakult meg az évek során. Ma már a fúvósok mellett a vonósok is kezdenek „kiöregedni”. Ez nagyon jó, mert azt jelenti, hogy növendékeink bár kirepülnek az iskola keretei közül, az aktív zenélésről mégsem szeretnék lemondani. Aztán a kötődést, a szép emlékeket sem lehet kihagyni...

Természetesen a kiemelt csapatok mellett változó összetételű egyéb kamarazenei formációink is vannak, melyek adott pedagógiai feladathoz kötődnek. Tanítványaink zene iránti lelkesedését és kitartását (és persze tehetségét) számos siker bizonyítja. Országos versenyek első és egyéb előkelő helyezéseit, megyei- vagy régiós versenyek díjait tudhatják magukénak növendékeink.

Iskolánk többféle hagyományt alakított ki az évek során. Miután jelenleg nevünk nem kötődik zenei személyiséghez, így a legfontosabb hagyományunk október 1. a Zene Világnapja.

Zeneiskolánk munkájának támogatására 1990-ben a szülők létrehozta egy társadalmi szervezetet. Ez a „**Harmónia-Pécel Alapítvány**”. Megalakulása óta töretlenül támogatja az iskolát hangszerek vásárlásával, vagy éppen egy-egy rendezvény lebonyolításával. Ma már ez az alapítvány „közhasznú” szervezetként működik.

Akik a zeneoktatásban részt vállaltak

A Zeneiskola jelenlegi tanárai (tanszakok szerint) **és munkatársai:**

- ♪ Fafúvós (fuvola, furulya, klarinét) tanszak tanárai **Kovács Ernőné** (igazgató), **Kiss Kamilla** – fuvola **Bálint József**, **Kókai Balázs**, **Kovács László** – klarinét
- ♪ Rézfúvós (trombita, mélyrész) tanszak tanárai **Balázs András**, **Szilágyi Levente**
- Fejes István** – a fúvószenekar karnagya
- ♪ Vonós (hegedű, cselló) tanszak tanárai

Váradyné Egri Anna – hegedű
Erdei Tamás, Pribay Valéria – cselló
 ♪ Zongora, orgona tanszak tanárai
Székely Lilla, Molnárné Skrobinecz Okszana, Kocsis Anna
 ♪ Magánének tanszak tanára
B. Bota Henriette
 ♪ Szolfézs tanszak tanárai
Rigóné Faragó Zsuzsanna, Rusznákné Kontra Ida
 ♪ Gyermekükkel otthon vannak: **Újváriné Györffy Orsolya** – zongora, **Nagyné Fábrián Tímea** – fuvola, **Szentesiné Sipos Katalin** – iskolatitkár, **Csongrádiné Rézmann Edit** – hegedű
 ♪ Az iskola dolgozói még:
Bálint Ágnes iskolatitkár és **Szalontai Béláné** gondnok

A Zeneiskola munkatársai az ezredfordulón

A jelenlegi munkatársakon kívül az évforduló kapcsán Kovács Ernőné szeretettel említi a volt kollégákat, és tanítványokat, akikből munkatársak lettek:

Érdeemes visszagondolni az elmúlt 20 év tanáira. Mert – bár viszonylag kicsi a tantestületünk, mégis – szinte minden évben újabb és újabb arcok tűntek fel az iskola életében, miközben egy-egy ismert személyiség már nem dolgozott velünk.

Érdeemes egyfajta „számvetést” készíteni a múlttól és jelenről. Akik alapítók, és mai napig együtt gondolkodnak:

Bálint József – bár betegsége megakadályozza a napi munkában, szellemisége velünk van, továbbra is tiszteletbeli kolléga, akivel kapcsolatban egyfajta csodavárásban vagyunk: mert titkon reméljük a visszatértét.

Rigóné Faragó Zsuzsanna – szolfézs-karvezető szakos, és múzeumpedagógus kolléganő, aki a zeneiskola önállósodása előtt is ismert zenetanár volt, ő volt az, aki több múzeumlátogatást is szervezett a gyerekeknek, idén pedig már két nagyon fontos koncert levezénylésén van túl.

R. Kontra Ida – szolfézs-karvezető, sőt ettől a tanévtől már furulya szakos is, mivel elvégezte a Zeneakadémia furulya tanári szakképzését. Jelenleg nemcsak a központi épületben, de a Petőfi Sándor Általános Iskolában is tanít.

Váradyné Egri Anna – mindenki Ani nénije. Faragó Zsuzsa kolléganővel együtt ő is ismert személyiség volt már az iskola önállósodása előtt is. Nevéhez fűződik az a sajátos péceli jelenség, hogy – a nehézsége miatt általában a gyerekek között nem túl népszerű hangszer, a hegedű – városunkban a kedveltek, a keresettek közé tartozik. Sokszor a bőség zavarával küzdve próbál megbirkózni a csiribirikkel – mert ha már jelentkeztek, akkor bizony meg kell őket tanítani hegedűlni...

és ez nem mindig egyszerű...

Szalontai Béláné Jolika – gondnokasszonyunk. Aki ha kell, még az igazgatónál is szigorúbban védi az épület épségét, szépségét.

...és jómagam – sokan nem tudják, de bizony az alapítók közé tartozom. Ott bábáskodtam a az intézmény létrejöttékor, és végigszenvedtem a megszülés- megszületés összes kínját...

De lépünk tovább!

Vannak kollégák, akik bár később jöttek, mégis törzsgárdatagnak számítanak, mert megérkezésük is lassan a feledés homályába vész... **Balázs András**, majd később **Szilágyi Lente**.

Van visszatérő kolléganőnk is... A pályája kezdetén nálunk bontogatta szárnyait, majd egy hosszabb kitérő után újra megérkezett. Azóta stabilizálódott a jelenléte – mára kinevezett zongoratanárnaként dolgozik köztünk **Székely Lilla**.

Voltak olyanok, akik pályakezdőként eljöttek hozzánk, aztán a lendületet kapott karrierjük nem engedte, hogy zeneiskolai tanárként „lazítsanak”. Közülük legismertebb **Király Csaba** Liszt-díjas zongora és orgonaművész, **Berecz Beáta** és **Csurka Anita** magánének-művészek neve sem ismeretlen a péceli zenét kedvelők előtt. Épp ezért – mondhatni közkívánatra – szerveztük meg az október 29-i koncertet „Énektanárok hangversenye” címmel, melyen az imént említett két volt énektanárunk és jelenlegi kolléganőnk B. Bota Henrietta is fellépett. A listán **Nagy Zsolt** karnagyunkról sem szabad elfeledkeznünk, hisz ő azok közé tartozik, akik sokat tettek a fűvészenekarért.

Voltak, akiket az élethelyzetük hozott közénk, majd röptetett tovább; hosszabb-rövidebb időszakot töltve közöttünk: **Mirák József**, **Szebenyi Magdolna**, **Ugron Katalin**, **Richter Dominika**, **Kolarics Kinga Katinka**, **Szilágyiné Szalai Zsuzsanna**, **Szilágyiné Mátyus Elvira**, **Tóth Benedek**, **Sándor Cecília**, **Morzsa Róbert**, **Morzsné Száraz Etelka**; **Pethő Károly**, **Telek Zsuzsanna**; **Vályi Nagy Tamás**, **Svajcsik Kristóf**, **Geier Attila**, **Bellák Miklós Horváth Róbert**, **Lukács Géza**, **Fodor Irén**, **Vilmányi Zita**, **Mikesi Tünde Pánczél Tamás**, **Koncz Gábor** és a tiszteletbeli örök iskolatitkárunk: **Lestár Istvánné Edit**.

Sajnos 20 év elég hosszú idő ahhoz, hogy temetésekben is részt kellett vennünk. Akik végleg eltávoztak közülünk: **Csebiss Lídia**, **Balázs Miklósné Sárika néni**, **Kovács Judit**, és fűvészenekarunk névadója, **Ossó János**.

Vannak nyugdíjasaink, akikről már elköszöntünk: **Csávás Lajosné**, **dr. Sasvári Lajosné** és **Hollóné Kovács Márta**.

Ezek után nem nehéz kitalálni, hogy többször fiatalodott a testület, így az sem kirívó, hogy kismamáink vannak, akik átmenetileg lecserezték a tanítás feladatait az anyaság kihívásaival: **Csongrádiné Rézmann Edit**, **Újváriné Györffy Orsolya**, **Szentesiné Sipos Katalin**, és **Nagyné Fábrián Tímea**. Tímea annak idején iskolánkban ismerkedett a zene rejtelmeivel, majd tanárként és fuvolaművészként tért vissza közénk. Személye azóta a zenei életben igen határozottan jelen van: előadóművészként, és zenepedagógusként is hírnevet szerezve a városnak: növendékei szóló és kamara kategóriában egyaránt jól szerepeltek, megyei és országos versenyeken értek el kiváló, vagy éppen első helyezést. Lendületére jellemző: iker gyermekei nevelése mellett megszervezte, és előadóművészként maradandót nyújtott a szeptemberi Doppler Fesztiválon. Nemrég a tavaszi országos kamarazenei versenyen nagyon jól szerepelt növendékeit készítette fel stúdió felvétellel, mert a versenyen nyújtott teljesítményük alapján méltónak találták őket egy CD elkészítésében való részvételre.

A Zeneiskolában tanító pedagógusok és tanítványaik sikereiről a következő számban olvashatnak.

Folytatjuk...

Emlékhangverseny

A Zeneiskola jubilál

Idén, 2010-ben zeneiskolánk önállóságának 20. évfordulóját ünnepeljük. Erre a kiemelt ünnepre előadásokkal, hangversenyekkel és kiállítással tarkított rendezvénysorozatot állítottunk össze.

Szeptember 10-11-én a Doppler fivérekre emlékezve kétnapos fuvolafesztivált szerveztünk a Ráday-kastélyban. Köszönet érte Nagy Zsoltnak és Fábíán Tímeának!

Illés Kálmán

Szeptember 30-án, a Zene Világnapjának előestéjén Erkel Ferenc születésének 200. évfordulója alkalmából Erkel Tibor egyetemi tanár tartott vetített képes előadást a zeneiskola koncerttermében. Előadásának címe: „Erkel és Liszt Zeneakadémiájának XXI. századi öröksége”

Az előadásra a péceli általános iskolák énektanárai is hivatalosak voltak. A Petőfi Iskolából sok kisdíák is (akiknek érdeklődését az énekórák hasonló tananyaga keltette föl) elfogadta a meghívásunkat, aminek szívből örültünk!

Október 15-én Illés Kálmán zongoraművész, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának nyugalmazott főiskolai tanára adott emlékhangversenyt zeneiskolánkban Maródyné Németh Emma egykori péceli zongoratanárnőjének a tiszteletére.

Erről az eseményről szeretnék a kedves olvasóknak részletesebben beszámolni. Emma néni 1960 és 1970 között az akkor a Karsai Zsigmond festőművész által vezetett Szemere Pál Művelődési Házban tanította zongorára a péceli gyerekeket. Sok kis növendéke volt, akik még most, 40 év távlatából is szeretettel emlékeznek első zongoratanárnőjükre, „Emma néni”re.”

Nekem is egy kedves kis emlékem fűződik hozzá. Én 9 éves koromban hegedűt tanultam még a péceli Művelődési Házban, s az év végi növendékhangversenyen zongorakíséretes darabot adtam elő. A koncerten Emmuska néni kísért. Életemben akkor léptem föl először színpadon, és nagyon izgultam. Emmi néni eljátszotta a bevezető taktusokat, de mikor már nekem is hegedülni kellett volna.... nos,...elfelejtettem belépni! Figyeltem a zongorajátékot. Emmuska néni nem állt le, kezdte újra a bevezetést, s amikor ismét a végére ért az előjátéknak, odasúgta, hogy: kezdjed.... Én még akkor sem kezdtem el hegedülni. Ez a biztatás, hogy: kezdjed.... kezdjed.... – többször elhangzott, persze suttogva, míg végre hegedűmmel bekapcsolódtam én is a folyamatba. Így aztán sikeresen végigjátszottam a zenedarabot, hiba nélkül.

Az idén 80. születésnapját ünneplő Illés Kálmánnak első zongoratanárnője is Emma néni volt, akire önéletírásában sok szeretettel így emlékezik:

„Zenei tanulmányaimat szülőfalumban, Pécelen kezdtem Maródy Józsefné, Németh Emma tanárnőnél úgy 8 éves korom körül. Tanárnőm kitűnő irányítása mellett igen gyorsan haladtam a zongoratanulásban...”

Illés Kálmán tanár úr hangversenyének műsorát Schumann-művekből válogatta, a német zeneköltő születésének 200. évfordulójára való emlékezőképpen.

Koncertjének végén, utolsó számként azonban mégis egy Schubert zongoramű, az Op.90/2 Esz-dúr Impromptu hangzott el, ugyanis Illés tanár úr ezt a zongoradarabot 11 éves korában még Emmi néninél kezdte el tanulni. A darab nehézségi fokára vonatkozóan Illés Kálmán hozzáfűzte, hogy „tanárnőm bátorságára vall, hogy Emma néni ezt egy 11 éves gyermeknek kezdte el tanítani.... de biztos bízott abban, hogy ennek a megtanulására képes leszek...”

Említésre méltó, hogy Illés Kálmán hangversenyének tiszteletdíjáról lemondott, sőt hozzájárult ahhoz is, hogy koncertjéről a VIDEO-TAR, Pécel internetes TV-je filmfelvételt készítsen. (November elejétől a www.video-tar.hu címen megtekinthető.) Köszönet érte!

Koncertünk díszvendégei voltak a 90. éves Karsai Zsigmond festőművész és Varnus Xaver orgonaművész is, aki édesapjával érkezett, s tisztelte meg emlékhangversenyünket.

Faragó Laura énekművész elfoglaltsága miatt nem tudott jelen lenni a megemlékezésen, de írásában így nyilatkozik: „Emmuska néni szinte a mindenem volt! Nagyon szerettem emberként is, zenészként is és tanárként is. Lélekben veletek leszek.”

Szinte hihetetlen, de Varnus Xavernak is, sőt édesapjának is

Rigó Zoltán, Varnus Xaver és édesapja, Varnusz Xaver

sok kedves emléke fűződik Németh Emma zongoratanárnőhöz.

Íme, így emlékezik róla az orgonaművész az „Isten majd megbocsájt: az a mestersége” című írásában:

„Első zongoratanárnőm, Maródyné Németh Emma, kinél valaha apám is tanult, igazi európeér volt: fiatal lányként Párizsban szívta magába a századfordulós Európa szellemiségét – rövid ideig Debussy-től is vett zeneszerzés leckéket, s délutáni, Luxemburg parki sétái közben gyakran találkozott egy idősebb, kecskeszakállas úrral, kit Anatole France-nak hívtak. Nyári dél-

előttökön az ő kúriaszerű házának égerfái között bújócskáztunk Szabolccsal, Faragó Laura énekesnő kisöccsével, ebéd és vacsora között pedig a homályos és ábrálatlan szalon hatalmas zongorájánál ültünk Emi nénivel, és Bachot, Mozartot, Mendelssohnt játszottunk. Szinte észrevétlenül tanultam meg a harmóniak titkos világát, a fuga- és szonátaszerkesztés törvényeit és a hatszólamú dallamírást – máig is ebből élek.”

Varnus Xaver és édesapja a koncert előtt a péceli római katolikus temetőben felkeresték Emma néni sírját, és tiszteletüket tették az idén nyáron a pusztulásból megmentett síremlék előtt. A restaurálásért köszönet a hozzátartozóknak!

A koncert után a zeneiskola verandáján egy kiállítás segítette a régmúltat felidézni.

Emma néni hagyatékából könyvek és kották között böngészhetett a közönség, ráadásul Emma néni munkakönyvét és egy általa kiállított bizonyítványt is a kezünkbe vehettünk.

Az egyik tanteremben a volt növendékek egy kis sütemény és meleg tea mellett örülhettek egymásnak, és társaloghattak. Illés Kálmán tanár úr volt tanítványai – akik ma már tapasztalt zongoratanárok – is eljöttek a közeli településekről: ki Vácról, ki Gödöllőről, Veresegyházáról, Biatorbágyról vagy éppen Szentendréről.

Az este meglepetése Varnus Xaver spontán orgonajátéka volt a zeneiskola hangversenytermének orgonáján. Ő Bachhal ünnepelt, ezután édesapja (Varnusz Xavér) a zongorához ült, és ő is „dalra fakadt”, majd megemlékezését és egy nagy méretű, Emmi néniről készült fotóját ajándékozta a zeneiskolának.

Köszönjük.

(Ide kívánczok egy nem zeneiskolai hír is: 2010. november 28-án 17 órakor Gödöllőn a SZIE Egyetemi Sportszarnokában lép fel a Talamba Ütőegyüttes és Varnus Xavér orgonaművész. Jegyek Gödöllőn a Szabadság tér 5. szám alatt válthatók – Múzeumi Bolt, tel: 28-514-130, e-mail: info@muza.hu)

És ezzel még nem értünk a végére a rendezvénysorozatnak.

Október 29-én 17 óra 30 perces kezdettel szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt újabb komolyzenei koncertünkre.

Fellépnek a 20 éves zeneiskola egykori és jelenlegi énektanárai: Berecz Beáta, Csurka Anita és B. Bota Henriette. A belépés – hagyományainkhoz híven – díjtalan.

Minden zeneiskolai rendezvényünkre (Pécel, Kossuth tér 3.) ezután is nagy szeretettel várjuk kedves vendégeinket, tanítványainkat, támogatóinkat!

*Rigóné Faragó Zsuzsanna,
zenetanár*

Emlékezésem a feledhetetlen Németh Emma néniire

Hét vagy nyolc éves lehettem, amikor bohém nagyanyám vett nekem egy Hoffman-Cherny gyártmányú fekete pianínót. Heteken keresztül ütögettem a magas és mély hangokat, a fekete-fehér billentyűket. Persze mindezeket csak ötletszerűen. Tetszett ez a sajátos játék.

Nagy szerencsénkre házukban lakott egy tanító házaspár, kiknek két – hozzám hasonló korú – kislányát az Emmi néni tanította zongorázni. Hetente kétszer járt hozzájuk órát adni. Így kerültem én is aztán a tanítványai közé anyukám szervezésével.

Kezdeti lelkesedésem azonban nem sokára alább hagyott, amikor a skálázások és az egyszerű dallamocskák gyermek számára unalmasnak tűnő világába keveredtem. Néhány hónap elteltével volt úgy, hogy amikor Emmi néni jött órát adni nekem, elbújtam a dupla családi ágy alá, úgyhogy anyám a prakkerrel jól elverte a fenekemet, miután nagy nehezen kievickéltem – hosszú könyörgésükre – onnan.

A négy elemi elvégzését követően, többszörös vargabetű után Esztergomba kerültem a ferences internátusba, ahol egy vak kántor tanított tovább. Ekkorra azonban már átevickéltem a zenetanulás kezdeti nehézségein, és esténként az internátus sok kis cellájának valamelyik zongoráján gya-

Németh Emma (1899-1976)

korolhattam, sőt elkezdhettem saját magam örömeire is fantáziálgatni. Aztán jött a háború valamint az utána következő nehéz évek sora. Amikor a helyzet konszolidálódott, akkor anyám ismét visszavitt Emmi

nénihez, akivel addigra már jó baráti kapcsolatba került. Férjhez menését követően pedig felköltözött Pécelről a budapesti Kőbányára. Ezekben az időkben rendszeresen jártam ismét zongorárákra hozzá.

E szép emlékü, Emmi néni régmúltat idézésnek összegezése mégis az volna, ha elmondhatnám, hogy Ő, valami különleges módon tudott tanítani: minden zenedarabot olyan érzékletes módon tudta elmesélni, amire csak a legkiválóbb, kiválasztott, „vajtűlű” muzikusok képesek. Mindig a muzika lényegét, annak titkait tárta fel számomra, melyben elsősorban nem a technikai virtuozitás, hanem a nagybetűs zene érzelmvilága dominál. Az már csak a Sors jutalma volt, hogy idős korában – jóval később – Xavér fiannak is tanára lehetett. Ezeknek a meghatározó péceli zongoráráknak is köszönhető, hogy – bár később ő az orgonát választotta hangszerének – a muzika szeretete, annak művészi előadásmódja mégiscsak – kezdeteiben – Emmi néni varázslatos személyiségéhez csatolható.

Emmi néni 1899-től 1976-ig élt. Isten áldja meg emlékét!

Varnusz Xavér

A Ráday-kastély tárlatvezetői

*Szinte minden rendezvényen ott vagyunk a férjemmel, amit a Ráday-kastélyban rendeznek. A kastély varázslatos, jó ott lenni. Amint beléptünk ebbe a „lakható” kastélyba, minden alkalommal láttam két férfit, akik kedvesen üdvözlik a megérkező vendégeket, de ezen kívül nem tudtam róluk semmit, míg nem láttam őket, mint tárlatvezetőket. **Horváth István és Birkás Gábor**, mindketten felkészültek, sokat tudnak a kastélyról. Kíváncsi lettem rájuk.*

Hogyan, miként kerültetek ide mint munkatárs. Mikor halottatok a kastélyról először?

Birkás Gábor: 1977-ben hároméves koromban költöztünk Pécelre. Édesanyám 1979-től kezdett itt dolgozni mint a MÁV kórház ápolónője. Talán még sokan emlékeznek a nevére, Birkás Ferencné Zsófia. Anyu révén több alkalommal láthattam a kastélyt, abban az időben kórházként működött. Csodálkozva néztem a falon lévő freskókat, minden olyan nagyra tűnt. Anyu közbenjárásának köszönhetően iskolás koromban az osztályunk is eljöhett megnézni belülről a kastélyt, aztán természetesen több osztály is járt itt az akkor működő iskolából. A kórház bezárása után egy biztonsági cégen keresztül kerültem a kastélyba dolgozni.

Horváth István: Véletlenül kerültem ide, habár tudom nincsenek véletlenek. A fodrászomnál voltam, és ő kérdezte, hogy volna-e kedvem a Ráday-kastélyban dolgozni, mert keresnek ide tárlatvezetőt. Így kerültem ide nagy örömmre, tetszett a kastély, jó a légkör. Megérkezésem óta kutatásokat kezdünk el Gáborral, legnagyobb örömeinkre vannak sikerélményeink.

Részt vettem tárlatvezetésen, ami nagyon profi volt, van neked ezen a területen múltad?

Horváth István: A régi cégemnél kiállítások szervezésével, rendezésével foglalkoztam, mindig is szerettem valamit adni az embereknek. Ez a szakma sok tanulást, kutatást igényel, de az érdeklődő emberek láttán úgy érzem, nagyon megérte a befektetett munka, adni jó.

Gábor, te mikor lettél biztonsági őrből tárlatvezető?

Birkás Gábor: Tasnádiné Kulcsár Zsuzsa, aki az első tárlatvezető volt a kastélyban, ő keltette fel az érdeklődésemet. Zsuzsa nagyon sokat tett a kastélyért, sokat tanultam tőle. Az ő „keze alatt” ismerkedtem meg a tárlatvezetéssel, és már István idejében többször helyettesítettem vagy besegítettem. Ilyen volt a Múzeumok éjszakája is. Természetes az, hogy szabad időnkben is sokat kutatunk, együtt dolgozzuk fel az újabb és újabb adatokat. Jó az erkölcsi elismerés, jó látni az embereken, hogy

érdeklí őket, amit mondok. Sok a munkám, mert a gondnoki teendők szinte minden időmet kitöltik, és időnként nagyon elfáradok, de István tartja bennem a lelket.

Ő precíz ember, mindent igyekszik megcsinálni, vannak új ötletei, és közösen igyekszünk megvalósítani azokat. Együtt megyünk sokfelé a kastély története után kutatni, és egyéb érdekességek után. Most például Pécssett voltunk, a következő utunk Füzérradványba vezet. Kastélyokat látogatunk meg, kolegákkal beszélgetünk, mert érdekel, ők hogyan, miként teszik a dolgukat.

István, a Ráday-kastély tárlatvezetéséhez milyen municiót kaptál?

Horváth István: Amikor idekerültem, kaptam egy pár oldalas leírást, ami nagyon hiányos volt, viszont Gábor nekem nagyon sokat segített, sok mindent elmesélt. Az interneten néztünk utána eseményeknek, ami a Ráday-kastélyhoz és a családhoz köthető. Megnéztük a Ráday Gyűjteményt, és annak munkatársaitól is sok segítséget kaptunk. Mára elég jó anyagunk gyűlt össze, ha bárki bármit kérdez, akkor nem állunk ott tudatlanul, hanem tudunk válaszolni. Természetesen így is akadnak kérdések, amire nem tudjuk a választ, de mi ebbe nem nyugszunk bele, és addig keresgélünk, míg rátalálunk a válaszra.

Nagyon szimpatikus, hogy beleszerelmesdtetek a munkátokba, és így a munkátok nem szigorúan az előírt időre szól, mert-hogy ez a feladat már szenvedéllyé vált.

Horváth István: Időszakosan dolgozom, májustól október 31-ig, de otthon is, ha van egy kis szabad időm, ülök a számítógéphez, és vagy valamit leírok, amit le kell írni a kastélyról, vagy adatokat gyűjtök. Talán pont ezért nagyon nehezen tudom elfogadni azt a tényt, hogy habár a kastély pár percre van a fővárostól, mégis kevesen tudnak arról, hogy van, létezik, és gyönyörű. Sajnos még péceli lakosok is akadnak, akik nem tudják még a nevét sem a kastélynak. Tegnap volt itt valaki, és megdöbbsent, hogy ez az épület már nem MAV kórház. Így azt a küldetést vállalom Gáborral együtt, hogy az iwiw-en (létrehoztam a Ráday-kastély és barátai klubbot) és egyéb társasági oldalon ismerősöknek és ismeretleneknek írok a kastélyról. Rengeteg e-mail címem is lett (több mint 400) a hosszú évek során, így minden rendezvényről értesítem ezeket az embereket, mert lehet, hogy nem látják a plakátot vagy a helyi tévé hirdetését. Az a tapasztalatom, hogy az e-mailen értesítettek sokan eljönnek. Ide a legszegényebb ember is eljöhét, mert sok olyan rendezvény van, amire nincs belépőjegy, és a lélek feltöltését nem szabad elhanyagolni. Nézd meg, most is telt ház van, ez az igazi boldogság, ezért érdemes dolgozni.

Birkás Gábor és Horváth István: Azt tudnod kell, hogy ha csak egy ember jön, mi neki is ugyanazt a színvonalat biztosítjuk a tárlatvezetésnél, akár ötven embernek, nem kötjük ki percre pontosan az időt, ha látom az érdeklődést, az szárnyakat ad, és örülök a kérdéseknek is.

A kastély télen zárva van, ilyenkor mi a dolgotok?

Birkás Gábor: A kastély zárva van, viszont ha valaki előre bejelentkezik csoportos tárlatvezetésre, arra az időre kinyitunk, és a vendégeket körbeviszük. Nyolcezer forint egy tárlatvezetés ebben az időszakban.

További terveitekről mit lehet tudni?

Horváth István: A kastélyt gazdagítani, még többet megtudni azokról, akik lakták, és azokról, akik látogatták, természetesen a korhű berendezés is fontos. Pappné Marikától nagyon értékes bútorokat és festményeket kapott a kastély, sokan mások is adtak egy-egy ajándékot. Például Ivánkovichs Zolitól a konyhába kaptunk egy vesszőből font régi szilvaaszaló lapot. Bartha At-

tiláné Zsuzsa, a volt alpolgármester asszony egy fésülködőtükörrel gazdagította a kastélyt. Jelenikné Fülöp Lenke nagyon sok ajándékot hozott már. Pannonhalmi Zsuzsa keramikus művésznőtől kaptunk az eredeti rézkarcokról készült fotókat, amelyekről a kastély freskói készültek. Ezeket a képeket a saját pénzünkön kereteztetjük be apránként, ahogy összejön egy kis pénzünk, aztán kiakasztjuk őket.

Mit mondanál annak az embernek, aki még nem látta a péceli Ráday-kastélyt, miért érdemes megnézni?

Birkás Gábor: Tudom, hogy sok más gazdagabb, felkapotabb kastély van, de a Ráday-kastély más. Eszedbe jutott már a gödöllői kastélynál, hogy itt tudnál lakni? Biztos vagyok ben-

ne, hogy nem, csak szépnek látod, aztán elmész haza. Szerintem az már megfordult a fejedben, hogy itt a Ráday-kastélyban el tudnád képzelni az életed. Hát ezt mondanám, hogy aki látni szeretne egy élhető kastélyt, jöjjön Pécelre, egy kis csodában lesz része.

Köszönöm a beszélgetést, jól érzem magam veletek, szeretem a megszállott embereket. És igen, megfordult a fejemben, hogy milyen jól ellaknék a Ráday-kastélyban nagy családommal.

Péceliek és nem péceliek, gyertek, a kastély valóban gyönyörű.

Gulyás Jánosné Mikes Zsuzsa

„Ráday-kastély – irodalmi kastély”

Csodálatos belső megújuláson ment keresztül az elmúlt szezonban a péceli Ráday-kastély. Azért fogalmaztam így, hogy elmúlt szezonban, mert a kastély utolsó nagyszabású rendezvényére 2010. október 10-én Gedeon-nap alkalmával voltunk hivatalosak.

Ez alkalommal az eddigiekhez képest jóval nagyobb volt az érdeklődés, amely azt jelenti, hogy amit megvalósítani szerettek volna a szervezők és a Ráday-kastélyban dolgozók, az valóban sikeresnek mondható.

Örülhetünk mindannyian, hiszen ez azt is jelentheti, hogy jövőre még többen fognak érdeklődni városunk egyik büszkesége iránt.

A tavasszal indult kiállítássorozat harmadik és egyben záró eseménye a szervezők akaratából Gedeon-napra esett. A kiállítás a „**Tart a harc, most eszmék küzdenek**” elnevezést kapta. Ez alkalommal nem kézzelfogható kiállítást láthattunk, hanem inkább egy magas színvonalat képviselő irodalmi délutánon vehettünk részt. Méltán képviselve ezzel a Rádayak múltját.

A program délután 15 órakor kezdődött. Ez alkalommal köszöntőt mondott Dr. Varga Kálmán, a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága igazgatója. A kiállítást Dr. Debreczeni Attila egyetemi tanár nyitotta meg. Közreműködött Nagy Zoltán és a Péceli Petőfi Sándor Férfikar Tóth Benedek vezényletével. Ezt követően egy hamisíthatatlan Gedeon-napi pikniken vehettünk részt, majd Fancsali Emese és Fancsali János zongoraművészek koncertje következett, Erkel Ferenc eddig ismeretlen, korabeli zongora-négykezes átírataiból hallhattunk előadást.

A programok keretében tárlatvezetésen is részt vehettünk, ahol újra meg lehetett tekinteni a kastélyban nyílt kiállításokat, amelyek mostantól egy állandó összefüggő kiállításaként tekinthetők meg, ez remélhetőleg csábító lesz a városunkba látogató turisták számára.

Összegzésül a kastélyt érintő felújításokról:

– 2010 tavaszán megújult a könyvtárterem, a dolgozószoba, valamint a barokk konyha.

– Sikeres volt a Múzeumok éjszakája, mely alkalmával a már bemutatott kiállításokon kívül barokk szépségszalonn, jelmezes tárlatvezetés és olvasóliget várta a látogatókat.

– Szeptember: Hölgyszalon és Udvari képes szoba kiállítás-megnyitó, érembemutatóval és játszóházzal egybe kötve.

– Október: hagyományt teremtő Gedeon-napi piknik, irodalmi est, amely a novellairó pályázat eredményhirdetésének helyszíne is lett volna, de a pályázatok száma miatt nem fért volna bele az időbe, így ezt a díjátadó eseményt egy héttel későbbre halasztották.

A Ráday-kastély ugyan 2010. november elsejétől bezárja kapuit a látogatók előtt, de a munka nem áll meg, és nagy erővel készülnek a jövő esztendőre, amely reméljük mozgalmasabb és sikeresebb lesz, mint az ideje volt.

Cseri Katalin

A 2010/2011-es tanév rendjéről

A 2010/2011. tanévben a **szorgalmi idő első feléve 2011. január 14-ig tart**. Az iskolák 2011. január 21-ig értesítik a tanulókat, kiskorú tanuló esetén a szülőket az első félévben elért tanulmányi eredményekről.

Az **őszi szünet** 2010. november 2-től november 5-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap október 29. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap november 8. (hétfő).

A **téli szünet** 2010. december 22-től 2011. január 2-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap 2010. december 21. (kedd), a szünet utáni első tanítási nap 2011. január 3. (hétfő).

A **tavaszi szünet** 2011. április 21-től április 26-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap április 20. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 27. (szerda).

A szorgalmi idő alatt a nevelőtestület a tanév helyi rendjében meghatározott pedagógiai célra az általános iskolában **öt**, a nappali oktatás munkarendje szerint működő középiskolában **4**

és szakiskolában **hat munkanapot tanítás nélküli munkanapként** használhat fel, amelyből egy tanítás nélküli munkanap programjáról a nevelőtestület véleményének kikérésével az iskolai diákönkormányzat jogosult dönteni.

Összeállította: Apróné Orosz Margit

Kiállításról elfogultan

Szeptember 18-án a Pécel Galériában **Baumann Márk** grafikából nyílt kiállítás „Fény és árnyék szívbe zárva” címmel. Dr. Benkovics Gyula, Pécel város polgármestere nyitotta meg. Jó dolog a péceli református gyülekezet tagjának lenni, mert a testvéreket mindenkor magunk mellett tudhatjuk. Így volt ez Márk első kiállítás-megnyitóján is, hiszen a műsort a gyülekezet tagja adták. Rigó Csaba Dánieltől halhattunk egy Reményik Sándor-verset, fellépett a kamarakórus, a Muratov-kislányok népdalt énekeltek, Baumann Martin Pál apostol üzenetével mondott köszönetet szüleinek, akik Istennek tett ígéretük szerint nevelik és tanítatják gyermekeiket szeretetben, és a Csendes csodák c. verset mondta el. Az alkotóról és az alkotás örömről és küzdelméről Tariska Zoltán református lelképásztor beszélt.

Baumann Márk még nagyon fiatal, alkotásai tehetségről árulkodnak, jó nézni a munkáit, a tanulmányait, amelyek szinte mérnöki pontosságot mutatnak. Az emberábrázolása élő, a dédpapa, a keresztmama megformálása, aki áldott állapotban van, szülei mosolya mutatja, Márknak szeme és szíve együttműködik a kezével.

Sokszor írok arról, milyen nagy a felelőssége a szülőknek a

gyermeknevelésben. Egy gyerek születet nagyon jó vagy kevésbé jó adottságokkal, a szülő az, akinek minden rezdülést észre kell vennie.

Márk nagyon tehetséges úszó, több évig néptáncot tanult, de egy idő után azt mondta: „Anyá, én nem szeretnék tovább táncolni!” És anya nem erőszakoskodott, hogy de nem hagyhatod ott, mert... Elfogadta Márk döntését. Karatézni is elvitte az apukája, de azt mondta Márk, hogy ő nem szeretne verekedni. Zenélni is tanították. Gyermekrajzai, nem voltak semmivel sem mások, többek, jobbak, mint bármelyik gyermeké. Pár éve figyeltek fel a szülei Márk különleges rajzaira. Ez olyan fokú fejlődés volt, ami azt mutatatta, hogy Márknak ezt a tehetségét, nem szabad elveszíteni. Így kerestük meg Vozáryk Klári rajztanárnőt, aki több mint két éve tanítja Márkot.

Nagyon örülök Márk tehetségének, de az igazi boldogságom, hogy Márk szülei, Kriszti és Erik Istennek tett ígéretük szerint nevelik gyermekeiket. Baumann Márk, Martin és Marcell, mind a hárman valamiben tehetségesek – mint bármelyik gyermek –, mert mindenki kap Istentől útravalót. A kérdés az, hogy a szülők mennyire figyelnek ezekre a jelekre. A Baumann fivérek szerencsések, mert a szüleik mindig, mindenben mellettük vannak, és ezért tudnak kiteljesedni.

A kiállítás napján nagyon sok rendezvény volt, és valakitől

azt hallottam, hogy a Baumann Márk kiállítása volt a legjobban szívet melengető azon a napon.

Hálás voltam mindenkinek, aki Márk kiállításában részt vett, Bartha Attiláné Zsuzsa alpolgármester asszonynak, aki egy éve hívott meg minket a Pécel Galériába, Ivánkovich Zoltánnak, aki megszervezte, és segített a meghívó elkészítésétől a berendezésig mindenben.

Dr. Benkovics Gyula polgármester úrnak, akinek nagyon sok programja volt, mégis megtisztelt minket azzal, hogy a kiállítás megnyitásával rangot adott az eseménynek.

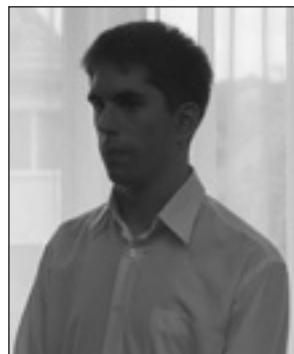
Tariska Zoltán lelképásztorunknak és a gyülekezet tagjainak, akik a műsort adták, és annak a sok ismerős és ismeretlen látogatónak, akik ott voltak a kiállításon – mind nagyon megható volt.

Baumann Márk grafikái nagyon jók, hiszem azt, hogy pár év múlva egyre többet hallhatunk Márk munkásságáról.

Legyen így!

Gulyás Jánosné Mikes Zsuzsa
Fotók: VIDEO-TÁR

Baumann Márk

1991. augusztus 4-én született Budapesten.

Pécelen a Szent Erzsébet iskolában végezte el általános iskolai tanulmányait.

Jelenleg a MODEL Divatkola Textilipar és Iparművészeti Szakiskola 11. osztályos tanulója.

Szülei folyamatosan figyelték Márk érdeklődési körét, és számos dolgot megismertettek vele. Nagyon tehetséges úszó, több évig volt tagja az isaszegi

néptáncgyűttesnek. Gitározni tanult és zeneelméletet.

Rajzolni mindig rajzolt, mint bármelyik gyermek, kis kamaszkorában lehetett látni, hogy talán ez egy olyan tehetség Márknál, amire érdemes odafigyelni.

A középiskolai tanulmányok miatt nagyon kevés szabad ideje volt, ezért csak akkor lehetett a rajztanulást elkezdni, amikor már kellő időt fordíthatott a hobbjára.

Vozáryk Klára, a Szent Erzsébet Iskola rajztanára két éve rendszeresen segít Márk rajztechnikáját fejleszteni. Jó hangulat és látványos fejlődés jellemzi kapcsolatukat.

Márk fogékony, szorgalmas, megbízható. Aki megismeri, meg is szereti, mert olyan tiszta, őszinte, hogy szinte fáj, hogy mi nem vagyunk képesek olyanok lenni, mint Ő.

Az előző számban megjelent cikkhez nem a megfelelő fotókat közöltük, ezért az érintettektől elnézést kérünk!

Ecset és véső harmóniája a vonóval

A Pécel Galériában október 11. óta új kiállítással találkozik a jámbor szemlélődő.

Bangó István, Pécelen élő zenész, hangszerkészítő festményeiből állítottunk össze egy csokorra valót. Pécelen már két alkalommal találkozhattunk az előadóművész munkáival, hangszereivel kiállítás keretében a Ráday-kastélyban. A tárlat

egy rövid életrajzzal kezdődik, ebből idézünk néhány mondatot.

Bangó István 1957. november 14-én született Gyöngyösön. 1968 óta él Pécelen, három gyerek édesapja. A gimnáziumi tanulmányokat intenzív zenetanulás kísérte Budapesten. A Rajkó Zenekarban zenészként, primásként tevékenykedett, 1971-től 1994-ig bejárta a fél világot. Fellépett Kanadában, az Egyesült Államokban, Mexikóban, Braziliában, Európa szinte mindegyik országában és az egykori Szovjetunióban. Szívesen emlékszük vissza Libanonra, a beiruti fellépésekre. Nemcsak magyar cigányzenét, hanem világzenét is játszott a távoli országokban.

1991-ben készítette első hegedűjét. A hangszerkészítést a péceli Bójtai Kálmán bácsitól tanulta. Hegedűkön kívül csellót és nagybőgőt is készít. Speciális célszerszámokat állít elő, amellyel a hangszerkészítés munkáját könnyíti.

Huszonhetedik házassági évfordulójára festővásznat, ecsetet és festékkészletet kapott feleségétől. Így teljesült régi vágya, megfesteni az érzéseket, amelyeket eddig hangszer segítségével tolmácsolt. A képek most a PÉCEL GALÉRIA falait díszítik.

A kiállítást francia szokással, „Fini-százzsal” zárjuk. Ekkor Bangó István és

barátai kis műsorral kedveskednek a látogatóknak, előveszik hangszereiket, és néhány kedvenc zeneszámukat is előadják. Ennek tervezett időpontja 2010. november 11. este hat óra. Minden érdeklődőt szeretettel várunk mi, a rendezők.

Ivánkovics Zoltán

Ha a hagyományok kerülnek előtérbe...

Dolhai Attila koncertjével nyílt meg 2010. október 9-én szombaton a Búcsú a sportpályán, amely idén is két naposra sikeredett. Első hallásra kételkedtem benne, hogy az emberek eljönnek

a pontban délben kezdődő koncertre, de kellemesen csalódtam, ugyanis a színpad előtti terület szinte teljesen megtelt Dolhai Attila rajongóival.

Mindenki énekelt és táncolt. Attila, mint ahogyan mindig, most is igazán jó hangulatot teremtett percek alatt. Az árusok és körhíntások mellett a délután folyamán és vasárnap is egész nap voltak fellépők ezen a hagyományosnak mondható péceli eseményen. Mindenki kedvére találhatott programot magának, amelyhez az idő is hozzájárult, hiszen mindkét nap csodaszép, kedvesináló, napsütéses idő volt.

A program keretén belül lehetőséget kaphattak a bemutatkozásra azok is, akik a „városi Ki mit tud?” elődöntőjére jelentkeztek. Erre a tehetségkutatóra folyamatosan lehet jelentkezni. Előre láthatólag három elődöntő lesz az első novemberben várható. Aki kedvet érez információt kérhet, illetve jelentkezhet Dolhai Andrásnál a dolhaia@gmail.com e-mail címen!

Hagyományosan zajlott le az idei Búcsú.

Cseri Katalin

Reménytelenység és szeretetetés

Novellapályázat eredményhirdetése a Novella Évében

Szétzuhanó világ, reménytelen jövő, szeretetetés, buli, nihil, kapaszkodó keresése, életfélelem, játék az elmúlás gondolatával, bővészkedés az idővel - ez foglalkoztatja napjainkban a még gondolkodni akaró diákokat, akik az ország legkisebb falvaiból és a nagyvárosokból is küldtek be pályamunkákat a „Pécéli Parnaszus” novellairó pályázatra.

A neves szakemberekből álló zsűri több mint 200 novellát olvasott, válogatott és értékelt az elmúlt hetekben. Diák kategóriában (14-18 év) 121, ifjúsági kategóriában (19-24 év) 57 érvényes pályázatot regisztráltak. Az eredményhirdetésre október 16-án került sor a Ráday Gyűjteményben, Budapesten.

A pályázatot a Novella Évében, a novella nagymestere, a száz éve meghalt Mikszáth Kálmán és a magyar novella úttörője, Fáy András tiszteletére hirdettük meg 2010 májusában.

Díjazottak:

Diák kategória

I. helyezett:

Barta Anett: Egy vak bárány szemével – 17 éves, Hódmezővásárhely
Megjelenik a Reformátusok Lapjában.

II. helyezett:

Szabó Dorottya: Melanie
17 éves, Kaposvár
Tóth Katalin: Pelikánok
18 éves, Gyál
Megjelenik a Békehírnök c. lapban

III. helyezett:

Tóth Valéria: Biztos ezt szeretnéd?
15 éves, Gödöllő

Ifjúsági kategória

I. helyezett:

Vitus Ákos: Visit Ad Limina
22 éves, Budapest
Megjelenik a Tempevölgy c. irodalmi folyóiratban

II. helyezett:

Czingulszki Ágnes: Mikszáth az ágy alatt – 23 éves, Innsbruck

III. helyezett:

Nagy Péter: Panni néni szerelme
23 éves, Székesfehérvár
Simkó Zsófia: Agyalok
21 éves, Budapest
Szalai Tamás Dömötör: Átalakulás
23 éves, Érd

A zsűri dicséretében részesült:

Borda Réka, Demján Eszter, Földi Andrea, Hajdú Eszter, Horváth Júlia, Iván Zsuzsanna, Juhász Éva, Karsai Richárd, Kenesei Zsanett, Kovács Gábor, Krizbai Domokos, Laczkó Zita, Mészáros Gabriella, Papp Valéria, Pécsi Zsófia, Szili Petra Éva, Szücs Gábor, Tamássy Réka, Vida Kamilla

A díjkiosztó ünnepségen **Berecz Ágnes**, a Gyűjtemény vezetője – aki részt vett a novellák előválogatásában is – köszöntötte a megjelenteket, és bemutatta az intézményt.

D. Barabás Mária, a Nemzeti Gondnokság munkatársa, a pályázat titkára elmondta, hogy a majd kétszáz beküldött pályamű-

vet ötfős „előzsűri” szűrte meg a zsűri számára, akik 46 pályamű közül (29 a diák és 17 az ifjúsági kategóriából) választották ki a legjobbakat.

Bemutatta a zsűri tagjait: Petrőczy Éva költőt, irodalomtörténészt, Petőcz András író, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Szépirói Tagozatának elnökét, valamint Praznovszky Mihály irodalomtörténészt, a Mikszáth Társaság elnökét, aki nem tudott részt venni az eseményen.

Köszöntötte **Bán Évát**, aki a pályázat kiírói közül két szervezet, a Magyar Irodalmi Hagyományápolók Országos Egyesülete és a Mikszáth Társaság képviselőjében volt jelen az eredményhirdetésen, s

aki korábban részt vett az „előzsűri” munkájában is.

Elsőként **Petrőczy Éva** szólt a pályázókhoz: „Szívből köszönöm azt a sok-sok szép órát, amelyet írásaitokkal tölthettem. Érettség, fantázia, gyöngédség, olykor nyersség, s fel-felbukkanó Mikszáth-morzsák. Ezt kaptam, ezt kaptuk tőletek. A nemeség – s ezúttal az élbolyba jutás – kötelez. Egy győztes írásművet, ha nem is bárki, de nagyon sokan össze tudnak hozni. Így ez a mostani győzelem inkább alázatot, mint büszkeséget követel. Az »alázat« szó itt természetesen nem meghunyászkodást, hanem a gondolataitokat kifejező, páratlanul gazdag magyar nyelv iránti tiszteletet, szeretetet jelenti.

»Írjatok, nincs másban irgalom« – mondta egy Angliába szakadt író, Cs. Szabó László. Sok írás-adta irgalmas percet, órát kívánok Nektek.”

Petőcz András már a zsűrizés során jelezte a szervezőknek: „meglepődve olvastam az elbeszéléseket, nagyon jóknak tartom az írásokat, gratulálok.” A díjkiosztón a túlírástól óvta a fiatalokat, irodalmi példákkal hívta fel a figyelmüket arra, hogy a nyomtatékosító nyelvi eszközökkel hogyan gazdálkodjanak. Intette őket, ne engedjék, hogy az internetes szövegformálás hasson rájuk, ne sorkihagyással válasszák el a fejezeteket, hanem használjanak bekezdéseket. Kitartó írásra buzdította őket: íróvá lenni úgy lehet, hogy írni, írni kell!

Praznovszky Mihály elküldött értékelésében a következő általános megjegyzéseket tette: feltűnt, hogy a diákok jobb pályaműveket írtak, mint az ifjúságiak! „Számomra színvonala-sabbak, témájukban sokréttűbbek, és megfogalmazásaikban is könnyedebbek! Az ifjúságiak túl komorak, túl véresek, túl lelkiek – mintha ez életkori sajátosság lenne. Mindkét kategóriában erősen visszaköszön az olvasmányélmény, legalábbis műfaji szinten (krimi, sci-fi, fantasy stb.) Mindenekfölött látnunk kell, hogy ezeknek a fiataloknak biztos íráskészségük van s lehet még, és ez nagyon jó jel!”

Csány Éva, a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága igazgató helyettese elmondta a pályázatot kiíró intézményről, hogy 44 állami tulajdonban lévő, kiemelkedő értékű műemlék kulturális hasznosítója és szakmai vagyongazdálkodó szervezete, amely nemcsak az építészeti örökség, hanem az ahhoz szorosan kapcsolódó szellemi-kulturális örökségünk ápolója is. Biztatta a fiatalokat, hogy ismerjék meg ezeket a nemzeti értékeket, és ismerkedjenek általuk egy másik nyelvvel, az építészeti nyelvvel is.

Ízelítő a pályamunkákból:

„Mit tegyek, mikor generációm mocsarában egyedül a süllyedés garantált?” Teszi fel a kérdést a felnőtté válás küszöbén egyen-

súlyozó fiatalok egyike a novellájában. A fiatalabbak, a tizenévesek (akik ugyan csak meglepő érettséget, s néha még biztosabb tehetséget mutatnak) novellái, írásai még nem ennyire komorak, még nem telnek meg ennyi életfélelemmel, hangjuk változatosabb. A diákos könnyedségű témák éppúgy megjelennek, mint a család, a történelem vagy a mesei képzelet szülte történetek.

„...A betöltetlen tér és idő, az űr, amit egy személy, az űr, amit egy család, egy közösség hagy maga után, az űr, amit egy építő a keze helyén hagyott! Ez az űr, amitől minden romlani kezd, az építő kezének hiánya, és ez az űr az, mitől mindennek kíméletlenül pusztulnia kell, a legmélyebb szerelemtől kezdve, a legszentebb szereteten, együttélésen át, a büszkeségen, a munka tisztességén át a felbecsülhetetlen emberi életig ... az űr engem megtapintott, belém nyúlt, és ott hagyott egy foltot ...”. Ez az „űr”, amiről az ifjúsági kategória győztese, Vitus Ákos ír, sokak írásában fogalmazódik meg. Ugyanakkor Móra Ferenc hangját idéző szép karácsonyi novella, árnyaltan meg-

formált karakterek köré szőtt költői próza is van az írások között.

A novellairó pályázat meghirdetői: a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága, a Magyar Irodalmi Hagományápolók Or-

szágos Egyesülete és a Mikszáth Társaság, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Szépirói Tagozata, a Fáy Társaság, a Ráday Gyűjtemény, Pécel Város Önkormányzata és a Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt.

A Fáy Társaság és Pécel Város Önkormányzata díjjal támogatta a pályázat sikerét, míg a Nemzeti tankönyvkiadó Zrt. a meghirdetésben volt segítségére a szervezőknek.

A pályázat legjobb írásai megjelennek a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága (www.nemzetimuemlek.hu) és a Magyar Irodalomtörténeti Társaság honlapján.

*Beregi-Nagy Edit sajtófőnök
Műemlékek Nemzeti Gondnoksága*

Október 16-án a pályázat díjkiosztó ünnepségén a pécelieket Ivánkovicsné Polmüller Brigitta, a Fáy Iskola igazgatója és Nagy-Baranyi Katalin könyvtáros képviselte. Pécel Város nevében 3 Kazinczy-művet és 20 db Ráday-kastélyt bemutató dvd-t adtak át a 174 beérkezett pályaműből kiválasztott nyerteseknek.

A szerkesztő.

Mesehét a Petőfiben

Az elmúlt tanév kitaposott ösvényein haladva az idén is folytatnunk kell az új módszerek alkalmazását: az egész iskolát vagy a tanulók nagyobb részét megmozgató tevékenységeket, mint például a témahetet. Ötletekből nem volt hiány, de legnépszerűbbnek tűnt a Benedek Elek személye és meséi köré épülő projekt. Az talán természetes, hogy a kicsiket ezzel a témával könnyű lelkesíteni, munkára bírni. A sikeresen lezárult témahét ezt igazolta is.

Az viszont kevésbé hihető, hogy ma a 10-14 éves korosztály rávehető lenne meseolvasásra vagy mesehallgatásra. Ez a csoda nálunk megtörtént. Reggelente mindig más-más évfolyam hallgathatott meg egy mesét az igazgató úr és néhány gyerek közreműködésével. Sőt, a mesehallgatás után a 8.-os lányok maguk készítette (hamuban) sült pogácsát is kínáltak. Ezek a reggelek alkalmasak voltak arra is, hogy felhívjuk a gyerekek figyelmét a mesék jótékony hatására...

Ezek után nem volt nehéz bevonnai az osztályokat, hogy néz-

zenek utána, ki is volt Benedek Elek, hiszen szeptember 30., népmese napja az ő nevéhez ill. születésének évfordulójához köthető. Gyönyörű tablók készültek, melyeket közkinccsé tettünk, az aulában bárki olvashathatta őket. Szintén az aulában lehetett megtekinteni azokat a régi, kedves mesekönyveket, melyeket a gyerekek hoztak be, hogy megmutassák, miből mesélt nekik az anyukájuk vagy apukájuk.

A hét közepén egyszer csak előzőnlötték az iskolát a mesebéli boszorkányok. Annyi volt belőlük, hogy a zsűrinek nem volt könnyű kiválasztani a legszebb „csúf boszorkát”.

A 6.-osok pedig egy meseelőadás bemutatására vállalkoztak. A selyp lányok című mesejelenettel a napköziseknek igyekeztek örömet szerezni.

Ezek a közös programok, közös élmények nagyon jól megalapozták az új tanév hangulatát, és ez még csak a kezdet!

Pánczél Tamásné

A megmenekülés csodás órái

A híradásokból hallhattuk, hogy 2010. augusztus 5-én Chilében bányaszerencsétlenség történt, a 700 méteres mélységben rekedt 33 bányász sorsa ismeretlen. Sajnos nagyon sok hasonló eset történt már, az emberek sajnálkozva ugyan, de néhány nap, hét esetleg hónap elteltével elfeledkeznek róla. Pedig a hír felkavaró, megszokni nem lehet. Az ember, ha belegondol, hogy esetleg élete utolsó óráit éli, hogy soha többé nem látja szeretteit, hogy itt a vég, és milyen iszonyú vég, talán bele is örül.

Napokig nem lehetett tudni semmit, csak remélni és imádkozni. A hozzátartozók a bánya közelébe költöztek, sátor táborban, deszkabódékban laktak, csak hogy közelebb lehessenek szerencsétlenül járt családtagjaikhoz. 17 nappal az omlás után felröppent a hír: a bányászok utáni kutatás nem maradt eredménytelen, a bányászok élnek! Embertelen körülmények között, de élnek. Elkezdődött a versenyfutás az idővel. Az első híradások még arról szóltak, hogy talán decemberre sikerül felhozni őket. Ebbe is beleborzongott az ember, hát hogyan bírható ki több hónap a plusz 40 fokos, 100 %-os páratartalmú, sötét, levegőtlen helyen? Találtak megoldást a táplálásukra, levegőt, gyógyszereket juttattak le hozzájuk, egy videokamera segítségével sikerült vizuális kapcsolatot teremteni velük, igyekeztek napjaikat elviselhetőbbé tenni. Chile egész népe, de talán nem túlzok, ha azt gondolom, az egész világ bizakodással vegyes aggodalommal kísérte figyelemmel a történéseket. Aztán felröppent egy újabb hír, miszerint a mentésre összpontosított nemzetközi erők találtak egy másik, gyorsabb megoldást. Tervük az volt, hogy egy már meglévő bányajáratot kiszélesítve, egy 4 méter magas, a NASA által kialakított kapszulában próbálják egyenként felhozni az embereket. A korántsem veszélytelen elgondolást tett követte. A járat szélesítésével gyorsabban haladtak, mint képzelték, s elkészültek a

kapszulák, mert kettőt gyártottak egy esetleges meghibásodásra is felkészülve. Mindent a legaprólékosabban kidolgoztak, mert emberéletekről volt szó.

Október 15-én elkezdődött a mentés, amelyet az első pillanattól kezdve lélegzetvisszafojtva figyelt a világ, a nagy hírtelevíziók egyenes adásban közvetítették minden egyes mozzanatát. Bár magyar idő szerint 16-án hajnali 3 órakor hozták fel az utolsó bányászt, egy szemhunyaszt nem lettem lemaradni a CSODÁRÓL! Akik ennek az eseménynek részesei lehettek akár a helyszínen, akár a közvetítés jóvoltából a világ más tájain, soha nem fogják elfelejteni azokat a bensőséges pillanatokot, amikor egy-egy bányász felérkezése után apák, anyák, férjek, feleségek, gyermekek, testvérek sírva ölelkeztek össze, mintha soha többé nem akarnák elengedni egymást. Csoda történt, a szó legigazabb értelmében. Csoda, hogy rájuk találtak, csoda, hogy kibírták, csoda, hogy megmenekültek!

Új időszámítás kezdődött az életükben, én hagynám, hogy feldolgozhatják magukban, mi is történt velük, körülöttük! Én hagynám, hogy most csak a családjuknak éljenek, menedéket, oltalmat találva közöttük. És hagynám, hogy egyszerű emberként és nem médiasztárt faragva belőlük éljék tovább az életüket, elfeledvén minden megpróbáltatást, nehézséget, hiszen nyíltan bevallották, a legrosszabbra is el voltak szánva saját életben maradásuk érdekében. Végezetül ebből a távoli kis országból szeretném elismerésemet kifejezni - teljesen ismeretlenül - mindazoknak, akik ebben az emberfeletti munkában részt vettek, tudósoknak, mérnököknek, a kivitelezésben és a mentésben dolgozóknak! Isten áldja Chilét, Isten áldja a chilei embereket!

Czétényi Sándorné

Nívódíjat kapott a gödöllői kastély mesekönyve

Szeptember 27-én a Múzeumpedagógiai Évnyitó keretében, Székesfehérváron adták át az idei Múzeumpedagógiai Nívódíjakat. A Nemzeti Erőforrás Minisztérium és a Múzeumi Oktatási és Képzési Központ kiadvány kategóriában a két legjobbnak járó díj egyikét a Gödöllői Királyi Kastély Múzeumnak ítélte a Herceg Egerváry Elemér naplója című nemrégiben megjelent mesekönyvért.

Faludi Ildikó muzeológus és kisfia, Reményi Márton könyve egy kedves-humoros, ám történelmileg hiteles információkat feldolgozó mesén keresztül ismerteti meg a gödöllői kastéllyal a kicsiket és nagyokat.

A szépséges kötetet Ferenc Tamás egri festőművész gyönyörű, részlet- és ötletgazdag festményei illusztrálják.

A napló formában íródott történet a gödöllői kastély egy évét meséli el, az 1870-es évek közepéről. A kastély tulajdonosaként a padláson kialakított lakosztályában jegyzetelő herceg Egerváry Elemér hiteles szemtanú: könnyen elképzelhető, hogy láthatta a királyt vadászni indulni, Erzsébet királynét fészülődni vagy épp tornázni, a kis Mária Valériát sütit osztani és Rudolf főherceget, amint épp jogi vizsgát tesz. Hallhatta az udvarhölgyek pletykáit,

és jól ismerhette a kastély minden zegzugát, a gyönyörű kastélypark és kertészet minden növényét.

A királyi család izgalmas jelenléte mellett persze Elemér magánélete is kalandos fordulatokat vesz, hiszen váratlanul új lakó költözik a kastélyába: egy igencsak mogorva figura, báró Kastélyhaázy Sándor személyében... Nem titok, hogy őt a szerzők valós „személyről”, a gödöllői kastély (saját iwiv-oldallal rendelkező!) macskájáról mintázták.

A könyv előzékoldalain Micimackó Pagonyához hasonlóan a kastély és parkja minden fontos részlete nevesítve van, így a böngészést-ismerkedést érdemes azzal kezdeni. A történet és az illusztrációk humorába csomagolt ismeretanyag pedig könnyen „fogyasztható”. A mese elolvasása után a szülő, nagyszülő, a pedagógus is könnyen megbizonyosodhat arról, milyen sokféle új tudás birtokába jutott a gyermek a királyi család életmódjáról, a kastélypark növény- és állatvilágáról, a kastély épületéről. Persze csak ha ők is elolvassák a mesét, ami az eddigi tapasztalatok szerint a felnőtteknek is kellemes, mosolygós (egész pontosan: hangosan röhögős) perceket tud okozni...

Forrás: www.kiralyikastely.hu

Megemlékezés – egy kicsit másképp

Iskolai ünnepség... legtöbbünknek, ha ezt a kifejezést meghalljuk, a kényelmetlen ruha, az unalmas műsor és a hosszú beszédek jutnak az eszünkbe. Ritkán gondolunk arra, milyen büszkék is voltunk, amikor 6 évesen, első osztályos kisgyermekként először vettünk részt iskolai ünnepélyen mint „igazi” iskolások.

Az ESE Alemany Erzsébet Segítő Házában 2010. október 22-én ezt a büszkeséget tapasztalhatták meg fejlesztő iskolánk tanulói. Sokan közülük még sosem vettek részt megemlékezésen, vannak, akiknek igazi ünneplő ruhájuk sincs. De egész héten buzgón készültek a megemlékezésre: rajzoltak, festettek, verset, éneket tanultak. Egyesek talán azt mondják: október 23. nem az az ünnep, amiről súlyos és halmozott fogyatékos gyerekekkel meg kell emlékezni. De aki látta az előkészületeket, az izgatottságot, az megérti: nem az számít, mit ünneplünk, hanem az ünnep maga. Az, hogy – életükben esetleg először – ők is részesei lettek valami „nagyinak”, valami „közösséginek”.

Pénteken eljött a nagy nap: az ünneplés. A tornateremben gyűltünk össze, kicsik és nagyok. Mindenki ünneplőbe öltözött, volt,

akinél ez elegáns blúzt és mellénykét, másnál fehér pólót vagy csinos, rendes pulóvert jelentett. Először Vasicza Zoltán egyszerű szavakkal, mindenki számára érthetően elmondta, mit is ünneplünk október 23-án. Utána elénekeltük a Himnuszt, majd Törtély Mihály a nagycsoportból elszavalta nekünk Petőfi Sándor Szabadság, szerelem című versét. Ezt követte a közösen elénekelt Nemzeti dal, majd Ady Endre: A Tűz csiholója című versét mondta el Hágel Mária (Lakóotthon) és Juhász Zsuzsanna (nagycsoport). Következett mindenki kedvence, a vetítés: a kivetítőn az Egy csepp emberség című dalhoz készített diasorozatot néztük meg. Utána elénekeltük a Ha én rózsa volnék és a Sárga rózsa című dalokat. Kis ünnepségünket a Szózzattal zártuk.

Jókedvű, vidám megemlékezés volt. Misi büszkesége a versmondás után, Petya bámuló tekintete, ahogy a kivetítést figyeli, Dóri büszkesége, hogy szép ruhában van... ahogy a gyerekek piros-fehér-zöld sávokat festenek... azt hiszem, szép, az alkalomhoz méltó volt iskolánkban a megemlékezés.

Veszelszki Éva

Málna koncert

Újra koncertre vihettük gyermekeinket 2010. október 16-án 16 órai kezdettel a Szemere Iskola aulájába. Ez alkalommal a Málna együttes vendégeskedett Pécelen a Szamóca Gyermekház jóvoltából. Az együttes tagjai percek alatt játékos, bulizós hangulatot

korosztálytól a kisiskolás korosztályig szól, sok megzenésített gyermekverssel, valamint saját szövegű játékdallal.

Muzsikájuk jellemzői a könnyen tanulható és játszható szöveg, a gyermekek életkorának megfelelő dallam, valamint a gazdag hangszerelés.

A zenekar tagjai: **Grasso-Kormos Mária** – ének, klarinét furulya, **Draskóczy Zoltán** – gitár, **Ella Gabriella** – billentyűsök, **Tomhauser Noémi** – ének, cselló, billentyűsök, **Horti András** – basszusgitár, hegedű.

Egyéb érdekességek és további koncerthelyszínek a <http://www.malnazenekar.hu/> internetes oldalon érhetőek el.

Köszönjük ezt a remek délutánt!

Cseri Katalin

teremtettek, melyet kicsik és nagyok igencsak élveztek. Amint a dalok elkezdődtek, a gyerekek is táncra perdültek, hiszen Tomhauser Noémi és Kormos Mária éneklésre, táncra és különféle érdekes játékokra buzdítva, bevonták őket az előadásba.

A Málna Zenekar 2002-ben alakult „Gyermekvarázs Együttes” néven a XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola tanáraiból. Az együttes vezetője és megálmodója Tomhauser Noémi gordonkaművész, zenepedagógus. A lemezük dalanyaga a legkisebb

Pécel és térségének fejlődése, fejlesztése, természetvédelmet érintő kérdései III. rész

Bezák Bernadett diplomamunkájának előző részeit szeptemberi és októberi számainkban olvashatják. Pécel vízrajza és a természetvédelmi szempontból jelentős területek leírása után következnek a település szerkezeti fejlődése és a jelenlegi adottságok elemzése.

Pécel szerkezeti elemzése

A településben bekövetkező változások a különböző katonai térképeken nyomon követhetők. Jól megfigyelhető a növekedés, fejlődés. A lakott területek növekedését követte a természeti táj egyre nagyobb mértékű megváltoztatása, a művelési ágak módosulása.

Az I. katonai felmérés (1782-1785)

Az első katonai térkép alapján már egy jól látható település-szerkezet alakult ki a főbb utak mentén. A fő úthálózat rajzolata, a kelet-nyugati illetve az észak-déli, mind a mai napig nem változott. A település a jelenlegi legnagyobb tér (Kossuth tér) körül, valamint az Isaszegre és Maglódra vezető út két oldalán fejlődött. Az első szembetűnő eltérés a többi felméréshez képest a településtől keletre-délkeletre található szőlőültetvény, mely a következő térképeken egyre kisebb, vagy már nem is látható a filoxéra-vész miatt. A Rákos-, Lélek- és Csunya-patak mentén legelők, körülöttük szántók vannak. A Rákos-patak mentén mocsaras, nádas területek és ligetek területek el. Az itt termelt gabonát a négy, Pécelhez tartozó vízimalom örölte meg. A községhez erdő is tartozott, melynek területe a történelem során folyton változott.

További különbség, hogy a Rákos-patak északi oldala nem lakott. Nagyobb birtokok és tanyák a völgyek mentén vagy a dombháton alakultak ki. A ma jelentős közúti kapcsolatok a már akkor is élő utak nyomvonalában vagy azok mentén alakultak ki. A három irányból összefutó út által kialakult terek ma is léteznek. Locsod-pusztáé még csak névlegesen van rajta a térképen, lakóházak még nincsenek feltüntetve.

A II. katonai felmérés (1819-1869)

A második katonai felmérés bizonyítja, hogy a település része lett az első komoly infrastrukturális beruházásnak, a vasútépítésnek. A település mellett halad a vasút, ami bekapcsolta a főváros vérkeringésébe, és szorosabb kapcsolatot teremtett Isaszeggel, Gödöllővel, Hatvannal. Elősegítette a település gyorsabb fejlődését. A Budapest-Hatvan között létesített vasútvonal 1867-ben lett átadva.

A település alaprajzának alakja alapvetően nem változott, de néhány utcával bővült. A szőlő területe csökkent, az erdőé és a szántóé viszont nőtt. A legelő, rét megmaradt a patakok mentén, és több tanya is létrejött. Az északi oldal még lakatlan.

A III. katonai felmérés (1872-1884)

Az ipari forradalom során a Rákos-patakot sem kerülte el a folyószabályozás. A település mérete nőtt. A külterületek nagy része továbbra is szántó, rét, legelő és erdő. Egyre több megírás látható a térképen. A településhálózat kezd a maira jobban hasonlítani. A felújított harmadik katonai felmérésen már jelzik a megkezdett betelepülést a Rákos-pataktól északra lévő területen, ami India-telepként vált ismertté.

A katonai felmérésekkel nyomon követhető a település kezd-

ti kialakulása és növekedése. Látható a táj megváltoztatásának folyamata és az infrastruktúra kialakulása, hatása.

A városrészek lehatárolása

A városrészek lehatárolásának folyamata öt városrész elkülönítéséhez vezetett. Az öt városrész a város belterületének lakó- és egyéb, vegyes funkcióval bíró területei. Ebből három városrész a városközpontot veszi körül, belső határuk minden esetben a központ, míg külső határuk a belterület határáig húzódik. Kivételt képez az 5. városrész, ami közvetlen kapcsolatban a 4. városrésszel van.

A városrészek belterületi lehatárolása egyrészt követte a rendezési tervben szereplő rendezési körzeteket, másrészt a fejlesztések jellege és fizikai kapcsolódásai is befolyásolták azt. Nagy szerepe volt továbbá a városfejlődés során karakteresen kirajzolódó építészeti stílusok területi elterjedésének, a fejlődéstörténeti, történelmi háttérnek, a telekkialakítás és beépítés jellegének (teleknagyság, utcafront), valamint az utcák és városrészek organikus együttélésének, valós és potenciálisan kialakítható alközpontok térszervező erejének. A városrészek határait a közlekedési útvonalak nagyban befolyásolták, különös tekintettel a Budapest-Miskolc vasútvonalra, amely szinte teljesen elkülöníti a 3. városrészt Pécel törzsterületétől. További választóvonalat a hagyományos főutak közül a délre vezető Maglódi út (a 2. és 4. városrész határa) jelent. Az Isaszegi és Pesti út városrészek lehatárolását befolyásoló szerepét felülírja a már említett vasútvonal. A városrészek tekintetében az ötös számú városrész elkülönítése a városfejlődés 2000 utáni szakaszának történéseit figyelembe véve történt. A pozitív vándorlási egyenlegről származó dinamikus népességnövekedéssel járó telekgigényt a város egyrészt továbbra is az északnyugati részen (3. városrész, Kelő) biztosította, de megnyitotta a délnyugati városrészt (4. és végül az 5. városrész) is. A terület (5., Csátári dűlő) oly mértékű extenzív növekedésnek indult, amely a stratégiai tervezés érdekében indokoltá tette annak városrészi szintű definiálását.

Városrész I. (Városközpont)

A városközpont jelenti Pécel igazi funkcionális központját. Itt összpontosul szinte minden alap- és középfokú ellátási tevékenység. Itt található három, funkcionálisan némileg specializált tér. Pécel ősi településmagja a mai Pesti út, Isaszegi út és Maglódi út központi szakaszai mentén terül el. A település központja korábban a Ráday-kastély volt, a központi funkciójú és díszesebb épületek ennek környékén helyezkedtek el. A kastélytól északra helyezkedett el a Templom tér (a mai Kossuth tér). Ide torkollik a Kovács Illés és a Szemere Pál utca. A Szemere Pál utca a Szilágyi Virgil tértől (a mai Köztársaság tér) kezdődött, és a Községházáig tart. Ez az utca volt a boltok és az élelmiszerkereskedés központja Pécelen, és itt volt egykor a Postaház is. A Kovács Illés utca, ami szintén főutca volt, a Vasút tértől a Templom térig tartott. A Rákos utca párhuzamos a Rákos-patakkal a Szilágyi Virgil tér és a Vasút tér között. Ez Pécel fő szerkezeti jelentőségű útjának középső része. Ezen volt korábban az izraelita templom. A vasútállomástól a Rákos utcához vezető út mellett nyitotta meg kapuit 1895-ben az

újonnan épült Szemere Uszoda-Fürdő, majd mellette a Szemere Szálló. A sétányt nem sokkal később Szemere sétánynak kezdték hívni (mai Baross utca). A Rákos-patak árterületén keletkezett természetes módon a Kifli-tó, mely alakjáról kapta nevét. Bár van, ahol mesterséges kialakítású tóként jelölik (Varga, 2000). A II. világháború után lecsapolták, feltöltötték, parcelálták, jelenleg a még mindig mélyen fekvő területen már több utca található. A patak mentén, a beépített területektől nyugatra található a legjobb termékenységű földek, ezek mély fekvésű területek (Topolyos), ezért a mai napig nem épültek be, hanem kertgazdálkodás folyik rajtuk.

Az ősi településrészen az utcák szabálytalan vonalvezetések, szalagtelkes elrendezésűek. A település történelmi magját az oldalhatáron álló fésűs beépítés jellemzi, a régi beépítésnél a keskeny, hosszú telkek voltak jellemzőek.

A kereskedelmi központ a város közepén található, ami egyben a város legnagyobb tere (Ráday Gedeon tér). A kereskedelmi létesítmények kedvezőtlenül alakítják a városképet, a legfontosabb városi tér ezzel a beépítéssel és funkcióval nem nyerte el reprezentatív jellegét. Ez a tér régen zöld területként volt jelen, artézi kúttal. Ez a funkció is elveszett, újabb tér lett beépítve. A Köztársaság tér is hasonlóan végezze, tér jellegét elvesztette, közösségi zöld terület és még régebbi hasznosítása marhaállásként volt ismert.

A másik jelentős tér a mai Városháza előtti Kossuth Lajos tér, aminek környezetében több jelentős intézmény is található. A tér szerveződésében itt nem a Polgármesteri Hivatalnak volt kezdeményező szerepe, hiszen a Városháza csak utólag épült ide, és kapott központi szerepet.

Városrész 2. (Nyugati, délnyugati oldal)

A terület egyik része a mai Pesti út melletti területek, tehát a város nyugati része, a Budapest felőli településrész a Völgy utcáig terjedően. A terület déli része a Maglód úttól nyugatra eső terület a Kör utcáig (ma Szt. Imre körút). A Rákoscsabára vezető utat a nép Csabai útnak hívta már az Árpád-kortól kezdve. Az utat a Szilágyi Virgil térig (ma Köztársaság tér) 1886-ban elnevezték Pesti utcának, ez volt a község egyik főutcája. A Szilágyi Virgil térről keleti irányban nyílik a Pesti út. A tér délnyugati sarkán, a régi Stettner-síkon állt a régi római katolikus templom és az iskola, a közepén volt található a Rákos-patakon a kőhíd. Ebbe a térbe torkolt be a Tarcsa felől jövő út és a vasúti pályaudvar alsó végéről érkező, valamint az országos vásártérre kivezető főút. A Maglód úttól a Templom tér (ma Kossuth tér) alsó végétől tartott a község legszélső házjáig. Ez volt már akkor is a főút Maglód és Gyömör felé. Ennek nyugati oldalán látható id. Fáy Béla régi kastélya a parasztházak mögött, fenyvessal és díszudvarral. A Kör utca a Maglód utca déli részétől a kertek mögött, párhuzamosan a hosszú Templom térrel és az abból kimenő Szemere Pál utcával a Szilágyi Virgil térig tartott. A területen az ősi mag található, a főutak mentén sűrű beépítés valósult meg. Később a lakóterület elsősorban az új beépítéseknek köszönhetően felkúszott a domboldalakra is, lazább, de a kertvárosi övezetbe képest

közepes-kis telkes családi házas zónát eredményezett, magas beépítési aránnyal. Az elmúlt évtizedekben a lakóterületek bővítése során beépült domboldalakra a terepadottságok határozták meg az utak és telkek kiosztását.

Városrész 3. (Vasúton túli terület)

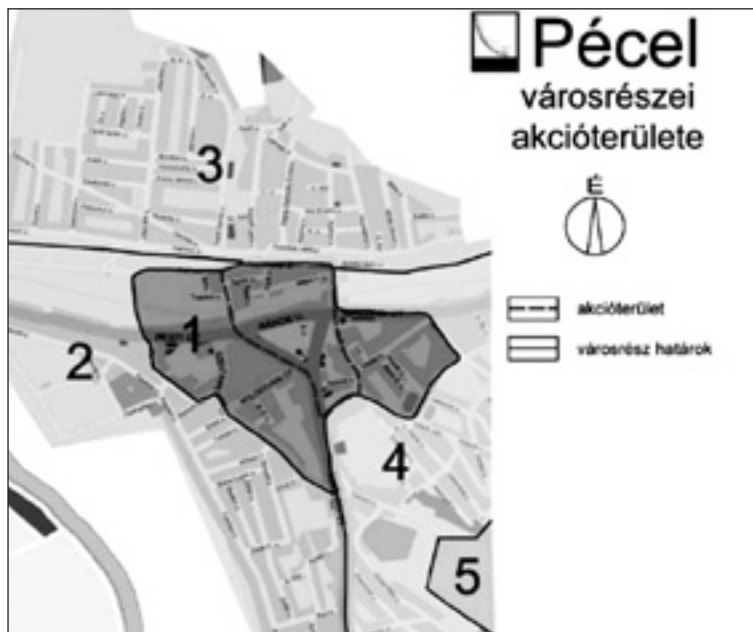
A vasúton túli, a „túláti”, majd később India-telepnek nevezett rész csak a vasúti közlekedés megindulása után kezdett benépesülni. A túláti nevét a Csatári dűlőkbeli szőlőkből való beláthatóságáról vette a nevét. A Vasút tér az 1867-ben megindult vasútról kapta a nevét. 1890-ben felépítették a vasúti felüljárót is, amelyik végre kellő összeköttetést teremtett a gyalogosok számára Pécel és az India-telep között. A felüljáró a mai helyétől 330 méterre keletre volt, a mai Baross és Korányi út összeköttetéseként. A vasúton túli területen a vasút megindulása előtt is volt már egy-két présház, mivel ezt a domboldalt szőlők (Hidi szőlők - Túláti dűlő) borították. A vasút megindulása óta egyre szaporodtak itt a nyaralók. Az 1880-as évek végén dr. Korányi Frigyes és Pekáry István a vasúti pálya felett lévő szántóföldjeiket parcelálták. Itt volt az Indiának becézett mulatókert is vendéglővel együtt, ahol nyaranta többször táncmulatságot is tartottak. Az India vendéglő neve később spontán módon ráragadt az egész településrészre. Az akkor még külterületnek számító Kelő dűlőnek az országos vásártér felé eső részén 1894-től a közbirtokosság is parcelálásba kezdett. Ettől kezdve itt is fellelődött a családi ház építkezés. Jó fekvésénél fogva legszebben az Erzsébet sétány épült ki, amelyik párhuzamos a vasútvonallal. Az ezen a területen épült épületek közül sok valamikor a magyar építészet színvonalas alkotása volt, és széppé, bájossá tette Pécelt, az India telepet, de sajnos ma már szakszerűtlenül átépítve vagy teljesen elhanyagolva állnak, sok közülük már el is tűnt, megsemmisült. Lechner

Ödön, kiváló építész test-

vérének tervezett erre egy épületet a mai Korányi utcában. A Francsek-villa tulajdonosa, Francsek Imre építészmérnök építette meg Pécelen az első vízművet a villája mellett, amelyik fokozatosan kiépítve vízzel látta el az India-telep kúriáit, majd az első artézi kutat is ő fúratta Pécelen. Az Indiában létezett egykor a Dusárdy és a Berger családok kúriája is, ezek mind eltűntek. A Wattay család lakását (Korányi utca) a felismerhetlenségig átépítették. A Jeney család lakását azonban meglehetősen szépen megőrizte a Papp család mostanáig. Az Erzsébet sétány és a Pekáry utca sarkán volt található a Takách család kúriája.

Az északi oldalon a régi üdülőterületek fokozatosan váltak lakóterületté, és terjeszkedtek nyugat, illetve észak felé. Az India-telep nagyrészt szabályos derékszögű úthálózattal valósult meg, viszonylag kis üdülőtelkekkel, viszont gazdag, nagy fás növényzettel. A teleptől keletre, a vasút északi oldalán található horgásztavak környékén túl sűrű beépítés valósult meg, ami már csökkenti a nyugodt, kikapcsolódásra alkalmas életér értékét.

Folytatjuk...

Pécel a nagyváros vonzásában

Szivák Ágnes lapunk előző számában tájleírás esszéjével mutatkozott be. A „Hazatérés Pécelre” című úti jegyzet időutazás is volt, hisz 165 évvel korábbi időkből kalauzolta az olvasót a Ráday-kastély életébe.

A hangulatos írás után most komolyabb téma következzék. Szivák Ágnes Pécel lakókörnyezetét szeretné élhetőbbé tenni a zöldfelületfejlesztéssel. A Corvinus Egyetem Tájépítészeti Kar Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszékén tanulmányai végén elkészített

diplomamunkájával célja az volt, hogy egy élhetőbb település képét vázolja fel. A diplomamunka bevezetőjében Ágnes ezt írja:

A várost jelenleg sok változás éri, legtöbb problémája a szuburbanizációs folyamatokra vezethető vissza. A problémák eredménye, hogy Pécelen az életkörülmények egyre kedvezőtlenebbé válnak...

A problémák megoldásához – helyszíni szemlékkel, térképek, írott anyagok és a jogszabályi környezet elemzésével – először részletesen megvizsgálom Pécel adottságait, múltját és a településen zajló jelenlegi folyamatokat. A vizsgálat eredményeit összegezve feltárom a konfliktusokat és a problémákat, értékelem a zöldfelületi rendszert. Végül megfogalmazom a fejlesztési és védelmi célokat, melyeket összevetek a különböző szintű fejlesztési tervekkel. A Pécelt jellemző változások még folyamatban vannak, ezért befolyásolható a kimenetelük, és megelőzhető a további konfliktusok, problémák kialakulása.

Feladatomban érzem, hogy a szuburbanizációs folyamatok negatív hatásait a rendelkezésemre álló tájépítészeti eszközökkel enyhítem, és így Pécelt egy jó környezetállapottal rendelkező, jobb szerkezetű és működőképes zöldfelületi rendszerrel rendelkező, azaz élhetőbb településsé teyem. Remélem, hogy az általam tett javaslatokat hasznosítja majd a település, és egy olyan város lesz, ahol az emberek környezetüket tisztelve és szeretve, azzal harmóniában élnek.

Bízunk mi is benne, hogy a javaslatokat megfontolják a város vezetői.

A közel 100 oldalas munkát sajnos nem tudjuk teljes terjedelmében közölni. Az első részt, a vizsgálat részleteit mellőzzük, mivel Bezák Bernadettel azonos forrásokat használt Ágnes a kutatásai során, és azonos természeti és kulturális-történelmi adatokból indultak ki. Azonban az összegzését érdemes áttekinteni:

Pécel egy természeti és kulturális értékekben gazdag település. A természeti értékeknek meghatározó eleme a Gödöllői Tájvédelmi Körzet, a Rákos-patak és a Csunya-erdő, illetve a zöldfelületi rendszer értékes tagjai az intézménykertek. A kulturális értékeket képviselik az épített műemlékek, valamint a táj formálódása során kialakult jelenlegi településszerkezet.

Pécel értékeit azonban a szuburbanizációval együtt járó népességnövekedés és területfoglalás veszélyezteti. A helyi lakosok többsége nemrég költözött ide, még nem alakult ki kötődés bennük lakókörnyezetük iránt, ezt elő kell segíteni. A zsúfoltság, a területhasználatok és funkciók egymásra növekvő konfliktusokat okoz, valamint frusztráló pszichés környezetet teremt, az emberek és érdekeik többször kerülnek összeütközésbe. A problémák megoldását a helyi tervek többnyire támogatják, csakúgy, mint a felsőbb szintű programok és tervek.

Értékelés

Az értékeléshez négy eszközt használok. Első lépésként leírom

az agglomeráció okozta környezeti és egészségügyi hatásokat. Ezt követően összegzem a Pécelt érintő problémákat egy problémafában, és ennek alapján elkészítek egy célját. A harmadik lépésben azonosítom a tájhasználati konfliktusokat és csoportosítom őket, az utolsó fejezetemben pedig a zöldfelületi rendszert értékelem.

Feladatomban érzem meghatározni azokat a konfliktusokat, amelyek a legkevesebb ráfordítással a legnagyobb változást idézik elő az életkörülmények javulásában. Elsősorban a környezet nem kielégítő állapotát és a településszerkezet problémáit, illetve egyéb konfliktusokat írok le. A tájhasználati konfliktusok között nem említem a zöldfelületi rendszert, mert azt külön fejezetben, pontozásos rendszerrel értékelem. Az értékelés célja meghatározni azokat a problémákat, amelyekre Pécel önkormányzata befolyással lehet, és megoldásuk a lehető legkisebb időtávon belül segít az életkörülmények javításában.

Az agglomeráció egészségügyi, környezeti-táji hatásai

A túlszűfolt városokra és az agglomerációkra jellemző, hogy magukba tömörítik a szennyezőforrások több típusát is. Ez jelenti a mezőgazdaságban a kertgazdasági ág előretörését, az intenzívebb használatot, az ipari termelést és a kifejezetten nagy közlekedési és szállítási forgalmat. Mivel az éghajlat ott hat a legjobban az ember egészségére, közérzetére, ahol a legtöbb idejét tölti, azaz a lakó- és a munkahelyén, itt érzékeli a legjobban a változásokat. A városok ilyen mértékű terjeszkedése kihat a helyi klímára, és úgynevezett városklímát hoz létre.

Pécelen a budapesti agglomeráció hatásai, a budapesti városklíma nem jelentkezik olyan mértékben, mint a fővárosban, de itt is megjelenik enyhébb formában. A hatások a következők:

Légszennyezés: Ez az egyik legsúlyosabb hatása a városok klímájának. Okozói a közlekedés, az ipari és házi tüzelés por-, korom-, gáz- és gőzkibocsátása. Pécelen a közlekedés a legfőbb szennyezőforrás, amit elsősorban az M0, illetve a főutak forgalma okoz. A légkörbe kerülő anyagok elnyelik vagy visszaverik, így csökkentik a felszínre jutó napsugárzást. A légszennyezés az emberi egészségre is ártalmas, légúti megbetegedéseket, asztmát, allergiát, súlyos esetben tüdőrákot okozhat.

Hőmérséklet-emelkedés: A levegő átlaghőmérséklete a nagymértékű gépjárműforgalom és ipar eredményeképpen emelkedik. A kibocsátott szennyező anyagok közt sok az üvegházhatású gáz, ezek általánosan a légkör felmelegedését okozzák. A városokban hősziget effektus is kialakulhat, amely a városi légkör környezeténél magasabb hőmérsékletet jelent. A magasabb hőmérséklet főleg az idősekre jelent balesetveszélyt, de hosszú távon mindenkire egészségkárosító hatással van. Pécel forgalma és ipara önmagában nem okoz ekkora problémát, azonban a teljes budapesti agglomeráció már igen, ami viszont Pécelen is érezteti hatását.

Inverzió: A levegő hőmérsékletének változása normális esetben felfelé csökken, ami a nagyvárosok felett megfordulhat, ezt a jelenséget nevezzük inverciónak. A meleg légréteg leszorítja a városi levegőt, hideg, derült időben ez magas légszennyezettséggel párosulva szmogot hozhat létre. Pécelen alkalmanként a dombok közé szorul be a szennyezett levegő. A szmog veszélyes az emberi egészségre, főleg légúti megbetegedéseket okoz, de az épületekre rakódva azok rongálódását is okozhatja.

Páratartalom: A globális éghajlatváltozás következtében a városok fölé gyakrabban kerülnek száraz légtömegek, ezáltal a levegő páratartalma csökken. Az élőhelyek kiszáradnak, a városi növényzet pusztulásnak indulhat. A relatív nedvességtartalom esetenkénti magas értéke azonban szintén káros az emberi egészség-

ségre, mert fülledtségérzést kelt. A magas páratartalom vérnyomásnövelő hatással van, ami megterheli a keringési rendszert. Különösen veszélyes, mert ingerlékenységet vált ki, valamint figyelmetlenséghez is vezet. A városoknak ez a hatása szintén a teljes agglomeráció miatt jelentkezik Pécelen, a budapestinél valamivel enyhébb következményekkel.

Területhasználat-változás: Az agglomerációk beépített területe folyamatosan terjeszkedik. Új területek kerülnek beépítésre, illetve besűrűsödnek a meglévő beépítések, így csökken a biológiaiul aktív felületek aránya. Ez a csökkenés igen komplexen hat. Az új közlekedési vonalak okozta légszennyezés és a szűrőhatással rendelkező növényi felületek megszűnése miatt romlik a levegő tisztasága, az új beépítések rontják a települések átszellőző képességét, és az új burkolt felületek növelik a lefolyást és így az erózióveszélyt. A csökkenő zöldfelület negatív pszichikai hatással is van, rontja a közérzetet, az életkörülményeket és a lakókörnyezet minőségét. Pécelen a legnagyobb gondot a beépítések sűrűsödése és a lakóövezetek területfoglalása okozza. Elfogynak a zöldfelületek, a közösségi terek, ami negatívan befolyásolja a lakosok életkörülményeit is.

Ruderális területek: A városok környezetében a felhagyott szántók, ipartelepek talaján megindult a ruderális területek térnyerése. A péceli szántóterületek egy részét felhagyták, ezeken megindult a gyomosodás. Ez kedvezőtlen folyamat, mert a gyomosító fajok többsége adventív. Az adventív fajok jól alkalmazkodnak a hazai klímához, nincs kártevőjük, gyorsan terjednek, és jobban tűrik a nitrogénnel szennyezett talajt. Kiszorítják a péceli flóra egyedeit, így romlást okoznak a biodiverzításban, és veszélyeztetik a Tájvédelmi Körzetet is.

Kiszáradás: A nedves élőhelyek és a patakpartok a növekvő szárazság, a beépítés növekedése és a lecsapolások miatt kiszáradnak. Pécelen jellemző a szárazság és a beépítés fokozódása, ami veszélyezteti a Horgász-tavakat, a Csunya-tavat és a Rákospatakot is. A kiszáradás következtében leromlik a vízparti vegetáció, súlyosabb esetben eltűnik, így csökkennek a zöldfolyosók, a zöldfelületek közti kapcsolatok és a városi zöldfelület aránya.

Problémafa és célok

Először elkészítettem egy problémafát, amelyben központi problémaként a kedvezőtlen életkörülményeket határoztam meg. A problémafában összegyűjtöttem a fő probléma okait, és az okok egymással való viszonyát, összefüggésrendszerét. A problémafa elkészítését egy célfa elkészítése követte, amelynek segítségével a problémafában vázolt gondok megoldását helyeztem előtérbe. Meghatároztam a fő fejlesztési irányokat, célokat. A kitűzött célokat végül hozzárendeltem a különböző szintű fejlesztési tervekhez és operatív programokhoz, hogy meghatározhasam a célok eléréséhez szükséges támogatásokat, anyagi forrásokat.

Problémafa

A központi probléma a településen, hogy az életkörülmények nem megfelelőek, ennek három fő okát látom:

Az első ok, hogy **a környezeti elemek állapota nem megfelelő**. Magas a közlekedésből eredő légszennyezés, és az erőteljes forgalom zaj- és rezgésterhelést jelent. A talaj degradációjának két oka van, az egyik a vízvezetés meg nem oldott problémája miatt kialakult erózió, a másik a termőtalaj-vesztés, amit az új beépítések okoznak. A vizek rossz minőségét a hulladékokból eredő szennyezések és a rosszul kialakított vízvezető rendszer okozza. Az élővilágot a beépített területek által elfoglalt élőhelyek elvesztése érinti negatívan, és a kezelés hiányosságai miatt az egyedek pusztulása.

A második fő ok, hogy Pécelnek **kedvezőtlen a településszerkezete**, ami a zsúfolt beépítés és az infrastruktúra hiányosságainak köszönhető. Előbbinek a sűrű beépítés és a keskeny utak az okai. Az infrastruktúra egyes elemei is hiányosak. Alacsony az intézményi ellátottság, az utak burkolata nincs megfelelően kialakítva. Az alumínerezett vízmű és az újonnan beépített területek vízigénye miatt alacsony a víznyomás, ezért akadozik a vízszolgáltatás. Az utcák keskenysége önmagában sem kedvező, de a keskeny keresztmetszvény miatt nem férnek el a vízvezetés építményei sem, ami hozzájárul a nem kielégítő infrastrukturális helyzethez.

A harmadik oka a kedvezőtlen települési környezetnek, hogy **a zöldfelületi rendszer nem tölti be szerepét**. Először is a növények rossz állapotban vannak, a kezelés hiányosságai miatt előregednek, kórokozók támadják meg őket, és öntözés hiányában kiszáradnak. Másodszor pedig rossz a zöldfelületi rendszer szerkezete. Elaprózódott, nincs összefüggés az elemek között. Kevés, néhol teljesen hiányzik a park és a vonalas elem, az ökológiai folyosó és a fasor.

Mindezen okok többsége főleg három folyamatból ered. Az első a szuburbanizáció, amely a népesség irányítatlan növekedését okozza, valamint nagyobb forgalmat generál, de jelenti a gazdasági igények erősödését, és a beépített területek növekedését más területhasználatok rovására is. A másik kiváltó ok a péceli döntéshozók, vezetők érdektelenségének, rossz döntéseinek, figyelmetlenségének összessége, a harmadik pedig a pénzügyi források hiánya.

A problémák többsége környezeti jellegű, megoldásukra adható településrendezési, tájépítészeti eszközzel válasz. A következő fejezet részben a problémafa segítségével célfa készítek, melyben már csak az előbbieken említett eszközökkel orvosolható célokat ábrázolom, írom le.

Folytatjuk...

Intézményvezetőt keresünk

Az Egymást Segítő Egyesület (ESE) pályázatot hirdet isaszegi Alemany Erzsébet Fogyatékosok Nappali Intézményének vezetésére.

Pályázati feltételek:

- gyógypedagógiai diploma;
- minimum 5 éves vezetői gyakorlat.

Fizetés: MT szerint megegyezéssel.

A pályázatra **jelentkezni lehet 2010. november 25-ig** szakmai önéletrajzzal, iskolai végzettséget igazoló dokumentumokkal Némethy Máriánál (cím: 2119 Pécel, Pihenő u. 2., e-mail: ese@vnet.hu).

Bővebb információ a 06-28/454-076 vagy a 06-28/454-077 telefonszámokon kérhető. Előzetes egyeztetés után az intézmény megtekinthető. Egyesületünkéről és az intézményről a www.egymast-segito.hu honlapon tájékozódhat.

Halhatatlan

Villáminterjú a menny kapujában

Életünk nagy részében halandó és mulandó dolgokért küzdünk. Időnk jelentős részét ezekbe fektetjük, de amikor homokóránk üvegében az utolsó homokszem-másodperc is lepörög, csak az marad meg, ami halhatatlan és múlhatatlan.

Szeretett Édesanyámról néhány hónapja kiderült, hogy gyógyíthatatlan beteg. Derült égből villámcsapásként sújtott le mindenkit a váratlan hír. Miután jól kisírtuk magunkat, elhatározta a család, hogyha nem történik valami csoda, és tényleg elmegy a minden élők útján, addig, amíg itt van közöttünk, minden kegyelmi napot ajándékként élünk meg, hisz lesz még elég időnk a sírásra és önmagunk sajnálatára.

Mit adhatunk annak, akinek az egész élete egy szolgálat volt? Szeretetet-időt, időt-szeretetet, azaz egy picit abból, amit környezeté felé ő mindig is adott. Hirtelen minden perc ajándék lett. Szívszorító fájdalma mellett betöltötte a családot az általa sugárzott isteni szeretet visszatükröződésének öröme. A miértek elhalálulásával, az isteni akaratba való beletörődés majd belenyugvás erősödött.

Ő méltó!

Az évtizedekben vagy években való gondolkodást felváltják a hetek, napok. „Csak megérjem még, az Úr kegyelméből az 54. házassági évfordulónkat! Édesapu október 8-án lesz 80 éves, hátha az Isten még kegyelmében megtart addig!” És megtartotta! Fájdalmait csak olyan morfium adaggal tudták elviselhetővé tenni, hogy mások ennek töredékétől már önkívületi állapotba kerülnek, miközben ő teljesen öntudatánál volt mindvégig. Még

tudott örülni Ausztráliából hazarepülő unokájának, dédunokájának, a madarak csiripelésének, a naponta friss virágok illatának. Mindig nagyon szerette a zenét. Könnyezve hallgatta és megtanulta unokája, Heléna Hanna dicsőítő iskolai díjnyertes dalát, melynek címe: Teljes szívemből szeretlek. Együtt dúdoltuk: Ő méltó minden helyzetben, Ő méltó, ha minden rendben megy, Ő méltó a nehézségekben, Ő méltó a dicséretünkre. Könnyektől csillogó szemmel mondta: Ezt hamarosan meg fogom taníttatni a Mennyben az angyaloknak is.

A betegség mellett

Édesanyám leghűségesebb olvasóm és rádióhallgatóm volt. A legutóbbi cikkemet a Gyulai Kórházban, betegágya mellett írtam. Most is betegágya mellett voltam minden hétvégén, és hacsak tehettem hét közben is. Felértékelődtek a pillanatok. Felolvasom neki az utolsó cikket róla, és azt mondta alig halhatóan, hogy „ne csináljatok belőlem szentet, én csak azt tettem, amire megbízást kaptam Istentől”. Kamatoztatta talentumát sokszorosára, negyven leszármazottja van. Az éjjel szép csendesen, szinte embertelen fájdalmak után szép csendesen bement a Mennybe.

A napokban kérdeztem tőle:

Fél Édesanyám a földi létből átlépni az örökkévalóságba?

Ezt kérdezte tőlem sógornóm, Nusika is. És őszintén mondtam neki, hogy nem félek. Nincs bennem semmi félelem. Ha fájdalmim minden csillapítás ellenére szinte elviselhetetlenek, imádkozom, és nem tudom egy idő után, hogy még e földi testben vagyok-e, vagy már ez a Menny.

Egy látogatója Édesanyám koronájáról is beszélt a betegágyánál.

Igen, látomásban látta, hogy a Mennyben ott vár már a koronám.

Édesanyámnak biztosan gyönyörű csillogós koronája lesz, hisz egész életében szolgált férje, hét gyermeke, huszonkét unokája, két dédunokája felé, és szinte felsorolhatatlan még, hogy kik felé!

Magam is csodálkozom, egyrészt azért, hogy miként kaptam Istentől ilyen sok erőt, másrészt, akik mondják, hogy szolgáltam feléjük amikor betegek voltak, vagy gyerekágyasak, már nem emlékszem rájuk. Én ezeket jó szívvel és örömmel tettem, és nem jegyezgettem kinek.

Isten, hazahívta Édesanyánkat élete 74. évében, és bizonyára jegyezte hűséges szolgálja miként kamatoztatta többszörösen talentumát. És Nála van a jutalom. Így lehet befektetni a halandó dolgokat halhatatlanná, a mulandókat pedig múlhatatlanná.

Durkó Sándor László

1 százalék köszönet

A Szemere Alapítvány számlájára a 2009. évben az adó 1%-ának felajánlásával

443.453 Ft érkezett.

Az Alapítvány Kuratóriuma az alábbi célokra fordította a fenti összeget:

- o versenyeken résztvevő tanulók jutalomkirándulására,
- o iskolán belüli rendezvények jutalmazására (pl.: környezetvédelmi hét, pet-palack gyűjtés...),
- o az alapítói okiratban meghatározott célokra.

Az Egymást Segítő Egyesület (ESE) részére 2009. évben az adózók rendelkezése szerint a személyi jövedelemadó fel-

ajánlásokból **723.728 Ft** érkezett, amit cél szerinti tevékenységünkre használtunk fel:

- a bentlakásos idős ellátáshoz gyógyszerek és táplálék kiegészítők,
- a fogyatékosok nappali ellátásához különböző kézügyesség fejlesztő kreatív csomagok, anyagok vásárlására.

A Fény-ESE Szociális Központ Alapítvány részére az adózók személyi jövedelemadója 1 százalékának felajánlásából a 2009. évben **10.277 Ft** érkezett, amit továbbképzési program minősítési díjának befizetésére fordítottunk.

Ezúton köszönjük a felajánlásokat!

Őszi gondolatok

„A bűn zsoldja halál; az Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet a mi Urunk Jézus Krisztusban.” (Róm. 6:23.)

A civilizáció sok tekintetben elszakította az embert a természettől, s ezzel együtt a természetes életviteltől is. Gyakran csak programok, mesterségesen kialakított rítusok és ritmusok hozták mozgásba az embert (mert az élethez hozzátartozik a mozgás). Máskor csupán kirándul az ember a „természetbe”, hogy gyönyörködjék a teremtett világ szép rendjében, hogy lélekben is megújulva térhessen vissza mindennapi túlorganizált életébe. A rohanás olyan, mint a malom: feltöri az életet, a felgyorsult, rohanó életformában valami után futunk, hogy megnyerjük az életet, megtaláljuk önmagunkat. Ehelyett elveszítjük azt. A hajszolt élet gyakran nem más, mint a halál előli menekülés. A leggyetemesebb emberi tapasztalás: a halál elől nem lehet elfutni. Aki él, annak egyszer meg kell halnia. Nincs kivétel! Nekem is eljön az utolsó óráim.

Ősszel hervad a virág, lehullanak a fák levelei, kopasszá lesznek az ágak. Télre halottá lesz a táj. Már az őszi ezt sugallja. Petőfiben is a halál gondolatát idézi a körülötte lévő megváltozott természet, az őszi lett táj a „Szeptember végén” című gyönyörű versében. Az élet és a halál elválaszthatatlan. Mint a fény és az árnyék, együvé tartoznak. Az élet is, a halál is közösségi ügy.

Nem mindegy, hogy hogyan viszonyulunk egymáshoz. „Oh, mondd: ha előbb halok el, tetemimre / Könnyezve borítasz-e szemfödtelet?”

A temetés mint végtiszteletadás az élők, a túlélők dolga. A kegyelet, az emlékezés is az élőké. A kegyelet tisztelete, megbecsülése az elhunytak, a személyi egyedi voltának és az élet egyszerűségének. Együttal a gyászoló alázata is a saját halandósága miatt. Az emlékezést jó, ha a szeretet segíti. Szeretettel emlékezni annyi, mint bocsánatot kérni mindazért, amit rosszul tettem vagy szóltam, s megbocsájtani, elfeledni mindazt, ami

nekem fájt. A szeretet emlékezése a megbékélt szív csendje, az állandósult belső béke.

Ehhez idő kell. De nem az idő gyógyít. Engedj utat az isteni szeretet rendező parancsának. Krisztus áldozatáért van bocsánat. Bocsáss meg magadnak és a másoknak is, gondolj Isten bocsánatára! Hajdani mulasztásoknak és sérelmeknek ma már nincs aktualitásuk, de szeretni ma is lehet. Élő hálás szívvel emlékezve a jóra, a szépre, és meríts a szeretet örök forrásából. Isten a *szeregetet*. Isten szeretete neked is elég, hogy ki ne apadjon a szíved. Sőt, Isten szeretetében a reménység is újulhat az elhunytakra nézve.

„Jézus Krisztus azért halt meg és támadt fel, és elevenedett meg, hogy mind holtakon, mind élőkön uralkodjék.” (Róm. 14:9.) A megváltó kegyelemben bízva, és hittel megragadva a feltámadás erejét, van reménységünk mind élőkre, mind holtakra nézve! Önmagunkra nézve is akár éljünk, akár haljunk Krisztus a bizodalunk.

Oly szépek a gondosan nevelt és óvott krizantémok, melyek egy-egy szerető gondolat megtestesítői a felvirágozott temetőben. Hogy hány napig virágoznak? Az időjárás függvénye. Egy hajnali fagy után olyanná lesz az egész, mintha leforrázták volna. Esztétikailag megsemmisül a szép látvány, de a kegyelet és a szeretet emlékezetének őszintesége, értéke megmarad. A mulandóságot sokszor a hervadó virág fejezi ki. Minden, ami emberi, mulandó, de mi a temetőben is az örökkévaló Isten szeretetében bízunk. Hisszük Krisztus feltámadását, és ezért örömmel énekeljük húsvéti örömteli énekünket a régi zsoldárdallamra: „Nincsem már szívem félelmére nézni sírom fenekére, mert látom Jézus példájából, mi lehet a holtak porából...”

Mivel mi az Élet Urában hiszünk, valljuk, hogy nem a halálé, hanem az *életé* az utolsó szó!

Orosz Ferenc,

ny. református lelkipásztor

Átvéve az ESE Híradó 2000 novemberi számából.

Kistarcsai Kulturális Egyesület

2143 Kistarcsa, Bercsényi u. 18.

Telefon/fax: (36)28/470-926

e-mail: kike@kike.hu

Deáktanya

2010. november 4.

Tóth György: A második országalapító – IV. Béla

IV. Béla hatalomra kerülése. Intézkedései a királyság megerősítésére. Készülődés a tatárveszélyre. A muhi csatavesztés. A király menekülése. A tatárok kényszerű kivonulása, IV. Béla visszatérése. Újszerű intézkedések a kormányzásban, az ország újjáépítése. IV. Béla a magyar királyok közt.

2010. november 11.

Kriszti József: A szavak nélküli kommunikáció

A kulturális különbségektől kezdve a mikroarckifejezéseken át a mindennapi hazugságokig. Miért érvényes a közmondás: „Ha Rómában vagy, viselkedj úgy, mint a rómaiak!” Miből tudhatjuk, hogy beszélgetőpartnerük mit gondol, és hogyan áruljuk el a hazugságainkat?

2010. november 18.

Radics Kinga: Az Életfa Program

Ez az életmódprogram a család minden tagjának egyénre szabott egészségmegőrző, preventív megoldásokat nyújt. Az életmódtáborokban a gyerekek megtanulják, hogyan éljenek, táplálkozzanak, mozogjanak egészségesen. A program egymillió családot szeretne megérinteni.

2010. november 23.

KIKE: Kultúrák találkozási Isztambulban

A barátság pillanatok alatt kialakulhat, és nem függ sem kortól, nemtől, sem nemzetiségtől, kultúrától, vallástól. Foglalkozás a szeretnivaló török gyerekekkel.

Szertartás a Kék Mecsetben. A bazár lenyűgöző varázsa, és az alkudozás élménye. A török emberek kedvessége. Keleti csemegék.

A Deáktanya előadásait a Civilház (Kistarcsa, Széchenyi út 33.) közösségi termében tartjuk. Az előadások csütörtökönként este 7 órakor kezdődnek, időtartamuk 1 óra körüli.

A Deáktanya ismeretterjesztő előadásai nyitottak, azokat térítésmentesen látogathatja bárki.

Idősek napja és szüreti bál Isaszegen

Október elseje az idősek világnapja. Ilyenkor országszerte megemlékezünk idős embertársainkról.

Isaszegen az ESE Alemany Erzsébet Segítő Házban hagyományra vált ez az ünnep, és így október első napjai nálunk is ünnepléssel, lakóink iránti kiemelt figyelemmel teltek el.

Október 4-én irodalmi kör keretében verses összeállítással köszöntöttük időseinket. A dolgozók által tolmácsolat versrészletek elmondták mindenki helyett azt, amit ilyenkor nehéz szavakba

foglalni: az öregkor minden örömét, bánatát, a hálát, köszönetet, amit nap mint nap egymásnak adunk, és amit egymástól kapunk.

A megható pillanatok után felelevenítettük a múltat, az ifjúkor emlékeit. Régi képeslapok nézegetése közben mindenki felidézhetette egy-egy szép vagy megható emlékét.

Erre az alkalomra sokan készültek régi fényképpel, imádságos könyvvel vagy gyermekkori könyvjelzővel. Az asztalok pillanatok alatt kis múzeumná váltak: naptárak, kalendáriumok, megsárgult levelek – üzenetek a „boldog békeidőkből”.

Az ünneplést másnap szüreti bállal folytattuk. Meghívott vendégünk, Szuda Károly zenész egész délelőtt vidám műsorral szórakoztatta a hallgatóságot. Ismert slágerek csendültek fel, önfeledten táncolt minden résztvevő: lakóink, dolgozóink egyaránt nagyon jól érezték magukat.

Finom szőlőt kóstoltunk, volt sütemény, üdítő. Senki nem fáradt el, még a járókeretes lakóink is ropták a táncot.

Elrepült az idő, és alig vettük észre, hogy már itt az ebéd ideje. Vendégünk ráadást adott, és még egyszer mindenki táncolhatott.

Ajándékokkal és vastappsal búcsúztunk Károlytól, aki megígérte, hogy még találkozunk, újra eljön Isaszegre. Talán egy Erzsébet-napi bál jó alkalom lesz egy újabb szórakozásra!

Keligerné Nyerges Erika

Szüreti mulatság Pécelen

Az őszi, az október a szüret időszaka. Régen a szüreti mulatság, a szüret utáni kikapcsolódás a munka sikeres elvégzésének

megünneplése volt. Ma már csak a hagyomány megőrzésének az eszköze, rohanó világunkban egy jó alkalom a kikapcsolódásra, mulatságra. Mint minden évben, így az idén is feleleve-

nítettük ezt a hagyományt az ESE péceli Baczoni István Rehabilitációs és Ápoló Otthonában.

Az ünnepség két napos volt. Október 20-án szerdán egy szüreti vetélkedőt tartottunk, másnap pedig az Isaszegi Asszony-

kórust láttuk vendégül, majd szőlőt préseltünk, és mustot kóstoltak lakóink.

Mindkét nap jó hangulatban telt el. A vetélkedőn a csapatok számot adhattak szőlővel, szürettel kapcsolatos tudásukról, pl.: a szüret folyamatáról, szőlő- és borfajtákról, felsoroltuk a szüretkor fogyasztott ételeket, italokat, sőt őszi, szüreti versek, dalok is elhangzottak. A szüreti totó kitöltésekor jó volt látni, hogy dugják össze a fejüket a csapattagok, és hosszasan tanakodnak a jó megfejtésen. A bekötött szemmel kóstolásnál pedig jót mosolyogtak egymáson és néha önmagukon is lakóink. A csapatok gyermeki lelkesedéssel gyűjtötték a pontokat érő lufikat.

Az Isaszegi Asszonykórus is kitűnő hangulatot varázsolt a társalgóba, bordanalokat énekeltek. Lakóink és időnként még dol-

gozóink is dalra fakadtak, néhány lakó táncrea perdült a kórus tagjaival. Az érzelmek előtörtek, volt sírás, nevetés, éneklés. Legidősebb lakónk, Laci bácsi – aki 99 éves – is dalra fakadt, és még az Asszonykórus hölgyeit is lenyűgözte vidámsága, életenergiája.

Olyannyira jól érezték magukat vendégeink, hogy Nagy Jánosné Marcsó néni, az isaszegi Asszonykórus vezetője mindannyiuk nevében megígérte a jelenlévőknek, hogy karácsony táján ismét ellátogatnak hozzánk, és előadnak nekünk egy betlehemest. Szeretettel várjuk őket! Reméljük, akkor is kellemes órákat töltünk majd együtt.

Simon Éva

Szívmelengetők

Megjelent a dér a fák ágain reggelente olyan, mintha havas tájra ébrednénk. A legkellemesebb időtöltés ilyenkor egy meleg szobában forró teát szűröcsölni, miközben a szobát elárasztja a méz édeskés illata. A szervezetünk lassanként átáll a hideg időre, és jöhet a korcsolyázás, szánkózás. Szemet gyönyörködtető sétákat tehetünk a hóval fedett erdőkben, és hazatérvén ezekkel az ételekkel tehetjük teljessé a napunkat. Egyszerűen elkészíthetők, finomak, és szemet gyönyörködtetőek.

Mackós egy tál

Hozzávalók: 1 kg krumpli, 2 egész tojás, 2 evőkanál liszt, 1 csokor petrezselyem, 2 nagyobb gerezd fokhagyma, só, bors, ½ kg csirkemell, apró kockára vágott vegyes zöldség (répa, krumpli, kukorica, borsó, zöldbab), 2 dl húsleves alaplé, 4 dl tejföl, 1 db tojás.

Elkészítése: A krumplit nyersen lereszeljük, és a tojással, lisztel, zúzott fokhagymával és a fűszerekkel összekeverjük. A krumplis masszát kettévesszem, és egy olajozott tepsi aljára terítem. Közben a csirkemelleket mindkét oldalon megpirítom, majd szintén a tepsire fektetem. A csirkemellre halmozom a nyers zöldségeket, és leöntöm a tejföl, tojás és húsleves alapléből készült öntettel, végül beborítom a maradék reszelt krumpli masszával. Közepesen meleg sütőben aranybarnára sütjük, és kockákra vágva tálaljuk.

Káposztasalátával vagy tejföllel meglocsolva és sajttal megszórva kínálhatjuk.

Mézes ropogós csibeszárnyak

Hozzávalók: 10 db csirke szárny, 4 evőkanál méz, 1 mokkás-kanál csipős darált paprikapüré, 2 evőkanál olaj, 1 evőkanál szezám, 1 egész ananász (karikára vágott konzerv ananással is pótolható) 10 szelet sajt (lapka)

Elkészítése: A csirkeszárnyakat alaposan megtisztítjuk, és a páclébe helyezzük 24 órára. A páclé készítése: a mézet, olajat, csipős paprikakrémet és a szezámagot összekeverjük.

A tepsi kibéleljük sütőpapírral, és 10 karika ananászt fektetünk egyenlő távolságba egymástól, majd mindegyikre helyezünk egy édeskés csirkeszárnyat és egy szelet sajtot.

Ropogósra sütjük. A csirkeszárnyhalmokat mazsolás, kukoricás rizzsel vagy friss salátával kínálhatjuk.

Guba szelet

Hozzávalók a piskótához: 6 tojás, 6 evőkanál liszt, 1 csomag vaníliás cukor, 1 csomag sütőpor, 1 csipet só

Töltelék: 6 db kifli, 20 dkg mák-porcukor elegye, kb. 6 evőkanál piros bogyós vagy vegyes lekvár, 1 l tej, 1 csomag vaníliás cukor, 2 evőkanál vaj, 2 csomag főzős vaníliás pudingpor, 4 evőkanál cukor.

Elkészítése: A piskótát a szokásos módon megsütjük, és félbevágjuk. A piskótát készen is megvehetjük, ha nem akarunk bajlódni a sütéssel.

A kifliket karikára vágjuk, és 2 dl vaníliacukros tejjel meglocsoljuk, a többit félretesszük a pudingfőzéshez. Serpenyőben a vaj felhevítjük, és az áztatott kifli karikákat egy picit megpirítjuk. A gubát összekeverjük a cukrozott mákkal. A maradék tejből felfőzzük a két csomag pudingport, és belekeverjük a cukrot. Elkezdjük a rétegezést: piskótalap, gyümölcslekvár, vaníliapuding, mákos guba, puding és végül a másik piskótalap. A piskótalap tetejét a maradék lekvárral vagy tejszínhabbal vékonyan megkenhetjük, és piskótamorzsalékkal díszítjük. A mákos gubával töltött süteményt a hűtőbe helyezzük egy órára, majd kis kockákra vágva kínálhatjuk.

Jó étvágyat kívánok!

Laukóné Mukk Adrienn

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem az ESE Híradó című havi folyóiratot 2010.
..... hónaptól az alábbi címre:

Megrendelő neve:

Címe:

Telefonszáma:

Címemre postai csekket kérek. A postai csekk a (28)454 076 vagy a (28)454-077 telefonon is kérhető.

Előfizetési díj: negyedévre: 740 Ft

fél évre: 1 470 Ft

egy évre: 2 890 Ft

Támogatói előfizetés: 5 000 Ft

Kiemelt támogatói előfizetés: 10 000 Ft

Dátum:

Aláírás:

A megrendelőlapot kérjük az ESE Híradó címére (2119 Pécel, Pihenő u. 2., ese@vnet.hu) eljuttatni.

A lap letölthető az ESE honlapjáról: www.egymast-segito.hu

A falugazdász tájékoztatója

A falugazdász értesíti a nitrátérzékeny területen gazdálkodókat, a következő fontos információkról.

1. A nitrátérzékeny területek MEPAR blokkok szintjén történő felsorolása: a 27/2006. (II.7.) kormányrendelet 5.§ (1) bekezdés ab és bb pontjában található.

Aki ezt nem találja meg, annak a falugazdász segítséget nyújt.

2. A nitrátérzékeny területeken nitrát adatszolgáltatási kötelezettsége van a termelőknek. Ezt erre a célra rendszeresített adatlapon kell beküldeni december 30-ig a Növény és Talajvédelmi Igazgatóságra, a következő címre: Gödöllő Kotlán Sándor u. 3.

Adatlap beszerezhető a fent említett igazgatóságon és a falugazdásznál.

3. Aki nitrátérzékeny területen gazdálkodik, köteles gazdálkodási naplót vezetni.

4. Aki 2009-ben nem adott le adatlapot, most még pótolhatja azt is a 2010-essel együtt.

Az adatszolgáltatás elmulasztása információim szerint komoly bírságot vonhat maga után.

Juhász László falugazdász

Karácsonyi ajánlat

A karácsonyi ünnepek meghittségéhez hozzá tartozik a friss kenyér, a kalács, a pogácsák és a bejglik illata, látványa. Az ünnepekre a szokásokat, hagyományokat figyelembe véve állították össze ajánlatukat a VÉDESE Nonprofit Kft. sütőüzemének mesterei.

Pékárúk

Fehér kenyér 0.5 kg-os	180 Ft
Szeletelt fehér kenyér 0.5 kg-os	200 Ft
Barna kenyér 0.5 kg-os	200 Ft
Szeletelt barna kenyér 0.5 kg-os	220 Ft
Molke kenyér 0.5 kg-os	300 Ft
Szeletelt molke kenyér 0.5 kg-os	320 Ft
Tökös kenyér 0.5 kg-os	260 Ft
Szeletelt tökös kenyér 0.5 kg-os	280 Ft
Sajtos kenyér 0.5 kg-os	220 Ft
Szeletelt sajtos kenyér 0.5 kg-os	240 Ft
Házi cipó kenyér 0.5 kg-os	200 Ft
Házi cipó kenyér 1 kg-os	360 Ft
Házi cipó kenyér 2 kg-os	600 Ft
Házi cipó kenyér 3 kg-os	800 Ft
Burgonyás kenyér	220 Ft
Burgonyás kenyér szeletelt 0.50 kg-os	240 Ft
Graham kenyér szeletelt 0.25 kg-os	120 Ft
Graham kenyér szeletelt 0.50 kg-os	220 Ft
Erzsébet kenyér 0.30 kg	130 Ft
Erzsébet kenyér 0.50 kg	200 Ft
Bagett 0.25 kg	120 Ft
Sajtos pogácsa	1600 Ft
Burgonyás	1400 Ft
Sajtos masni	1800 Ft
Fonott kalács 0.25 kg-os	160 Ft
Fonott kalács 0.5 kg-os	320 Ft

Cukrásztermékek

Tea linzer	1500 Ft
Linzer koszorú	1600 Ft
Kis isler	1600 Ft
Narancsos linzer	1400 Ft
Skót keksz	1600 Ft
Édes tea	2000 Ft
Zserbó	2000 Ft
Diós reszelt	140 Ft
Kókusz reszelt	120 Ft
Kókuszos habos csiga	1600 Ft
Mézes Zserbó	170 Ft
Mézskalács figurák	2000 Ft
Hó kocka	140 Ft
Hab karika	1800 Ft
Sajtos apró pogácsa	1800 Ft
Sós omlós pogácsa	2000 Ft
Mini sajtos fánk	2500 Ft
Moszkauer	3500 Ft
Karamellás hatlapos	140 Ft
Pozsonyi kifli diós	140 Ft
Pozsonyi kifli mákos	120 Ft
Diós márványos bejgli 0.5 kg-os	900 Ft
Mákos márványos bejgli 0.5 kg-os	800 Ft
Gesztenyés márványos bejgli 0.5 kg	800 Ft

A fenti termékek az ünnepekre megrendelhetők. A rendelés leadható: **2010. december 18.** (szombat) bolt zárásáig. Egyéb süteményekre és tortákra előzetes egyeztetés alapján lehetőség van.

Boltjaink:

Pécelen (Pihenő u. 2.)
Pihenő Cukrászda
 (az ESE Szociális Központban)
 Nyitva tartás:
 hétfő-péntek 7-18 óra
 szombat 8-15 óra

Isaszegen (Nap u. 2/b.)
Sárgarózsa Cukrászda
 (az ESE Alemany Erzsébet Segítő Házban)
 Nyitva tartás:
 hétfő-péntek 7-17 óra
 szombat 8-13 óra

Mesterségünk a minőség

Hagyományos érlelésű kovással, kézi formázással készült kenyerek és pékáruk, nagymama süteményeit idéző finomságok készülnek a VÉDESE Nonprofit Kft. sütődjében.

Kovács Ferenc, Gönczi Edit, Bakó Csaba,
Bene Krisztina, Palaga János

Nagy Lajosné Erzsike, Zsedényi László,
Felföldiné Nagy Andrea, Babarcsi Beatrix

Ízelítő pékáruinkból:

Házi cipó és vekni	0,5 kg/db	200 Ft/db
	1 kg/db	360 Ft/db
	2 kg/db	600 Ft/db
	3 kg/db	800 Ft/db
Barna kenyér	0,5 kg/db	200 Ft/db
Burgonyás kenyér	0,5 kg /db	220 Ft/db
Tökmagos kenyér	0,5 kg /db	260 Ft/db
Sajtos kenyér	0,5 kg /db	220 Ft/db
Erzsébet kenyér	0,3 kg /db	130 Ft/db
Bagett	0,25 kg/db	120 Ft/db
Zsemle	6 dkg/db	25 Ft/db
Sajtos kifli	6 dkg/db	50 Ft/db
Perec (sós)	10 dkg/db	100 Ft/db
Kakaós csiga	10 dkg/db	110 Ft/db
Túrós batyu	15 dkg/db	160 Ft/db
Fonott kalács	25 dkg/db	160 Ft/db
Sajtos-tejfölös pogácsa		1600 Ft/kg
Burgonyás pogácsa		1400 Ft/kg
Tepertős pogácsa		1800 Ft/kg

Ízelítő cukrászati termékeinkből:

Pite (almás)	140 Ft/db
Pite (meggyes, mákos)	160 Ft/db
Pite (túrós)	180 Ft/db
Krémes	160 Ft/db
Mignon	130 Ft/db
Képviselőfánk	220 Ft/db
Ízes rolád	120 Ft/db
Feketeerdő torta	280 Ft/db
Dobostorta	250 Ft/db
Tiramisu	300 Ft/db
Máktorta	200 Ft/db
Isler	130 Ft/db
Narancsos linzer	1400 Ft/kg
Édes teasütemény	2000 Ft/kg
Skót keksz	1600 Ft/kg
Linzer koszorú	1600 Ft/kg
Kossuth-kifli	1800 Ft/kg
Zserbó	2000 Ft/kg
Somlói galuska	300 Ft/db

Pécelen

a Pihenő Cukrászdában

(az ESE Szociális Központban)

Pécel, Pihenő u. 2., Tel.: 28/454-076, 28/454-077

Nyitva tartás:

hétfő-péntek 7-18 óra

szombat 8-15 óra

Isaszegen

a Sárgarózsa Cukrászdában

(az ESE Alemany Erzsébet Segítő Házban)

Isaszeg, Nap u. 2/b, Tel.: 28/582-425, 28/582-426

Nyitva tartás:

hétfő-péntek 7-17 óra

szombat 8-13 óra